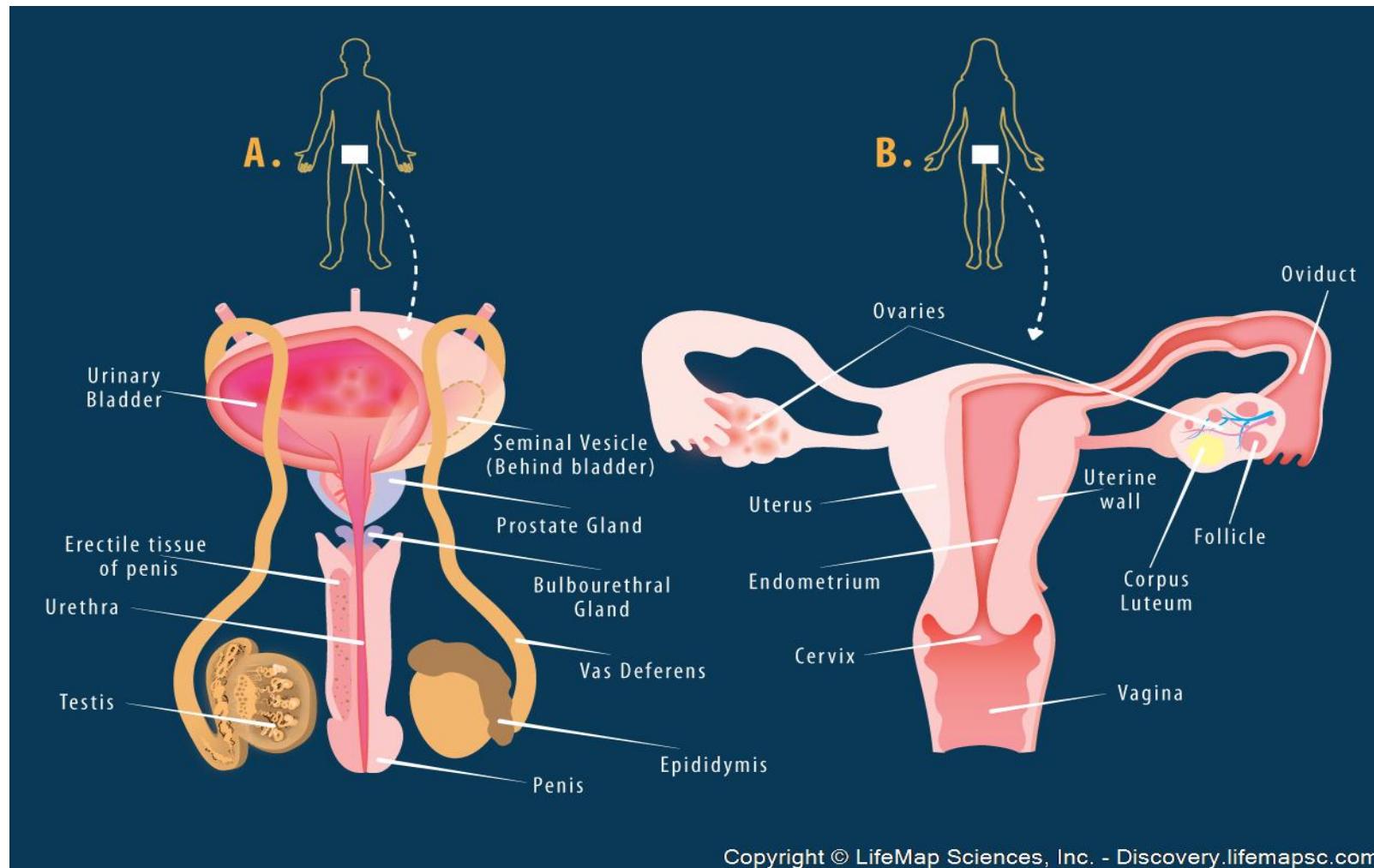

Reproduktivni sistem

A) SPOLJAŠNJI POLNI ORGANI-
ORGANA GENITALIA
MASCULINA EXTERNA

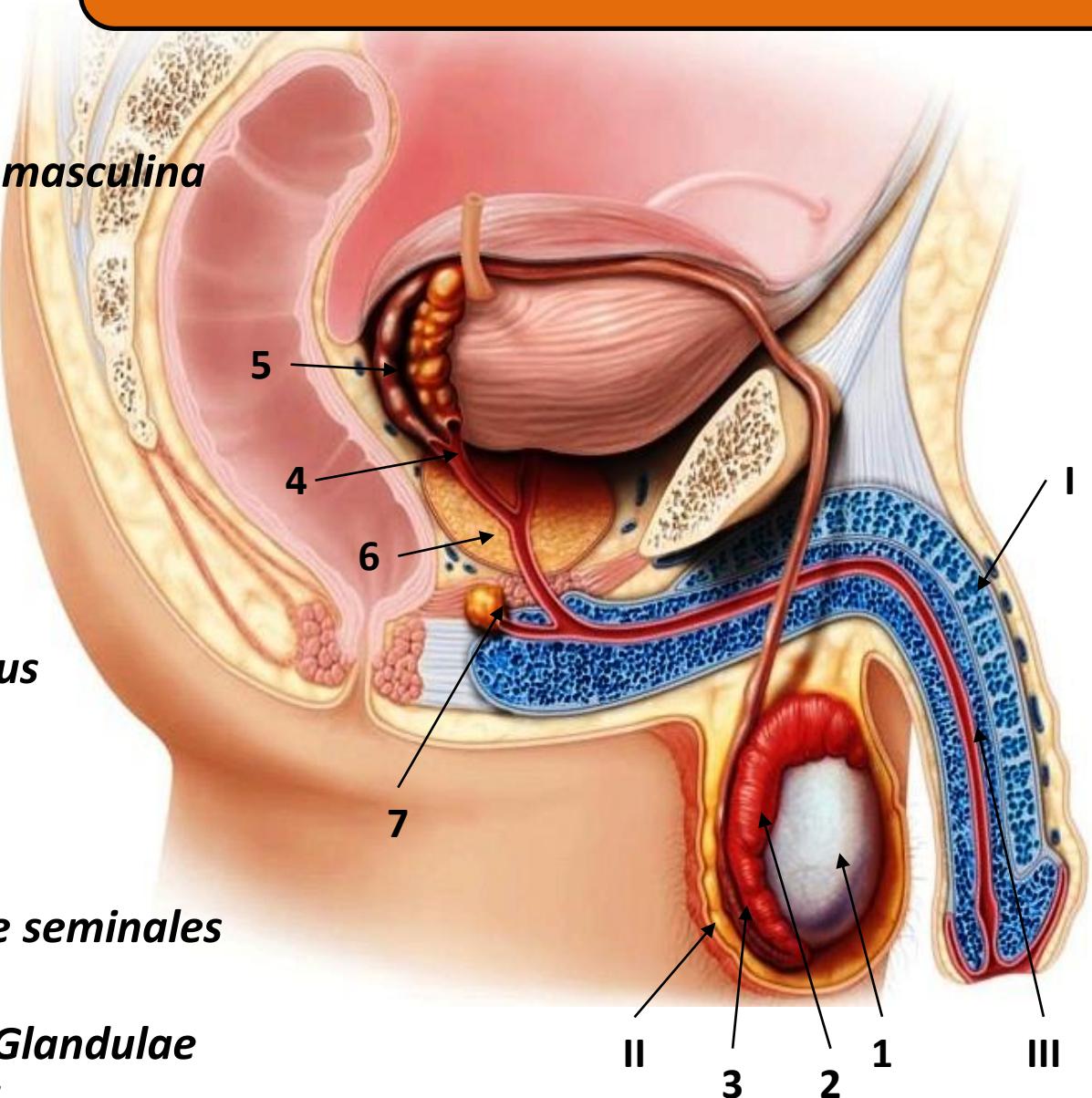
- I. *Polni ud- Penis*
- II. *Mošnice- Scrotum*
- III. *Mokraćna cijev- Urethra masculina*

B) UNUTRAŠNJI POLNI ORGANI-
ORGANA GENITALIA
MASCULINA INTERNA

1. *Semnik- Testis*
2. *Pasemnik-Epididymis*
3. *Semevod- Ductus deferens*
4. *Briznik- Ductus ejaculatorius*

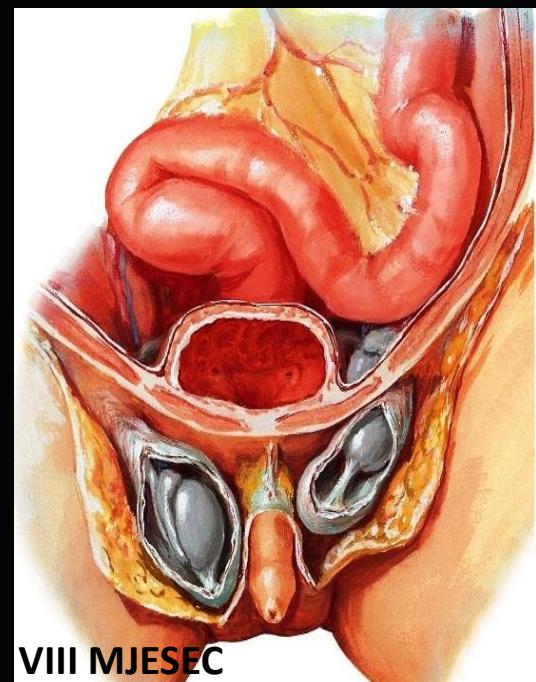
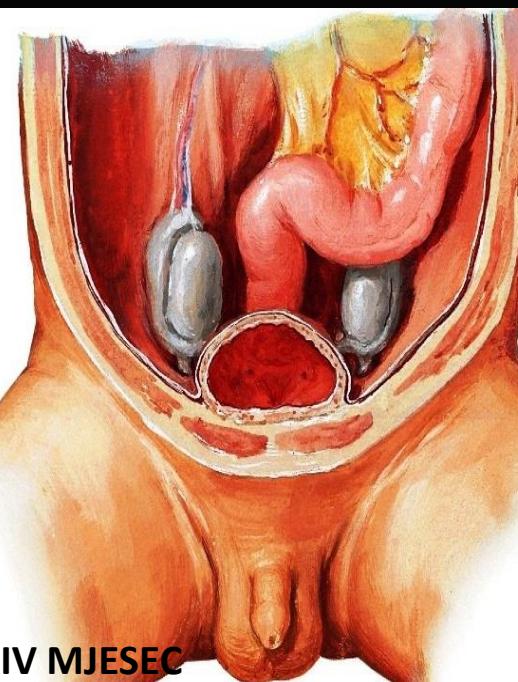
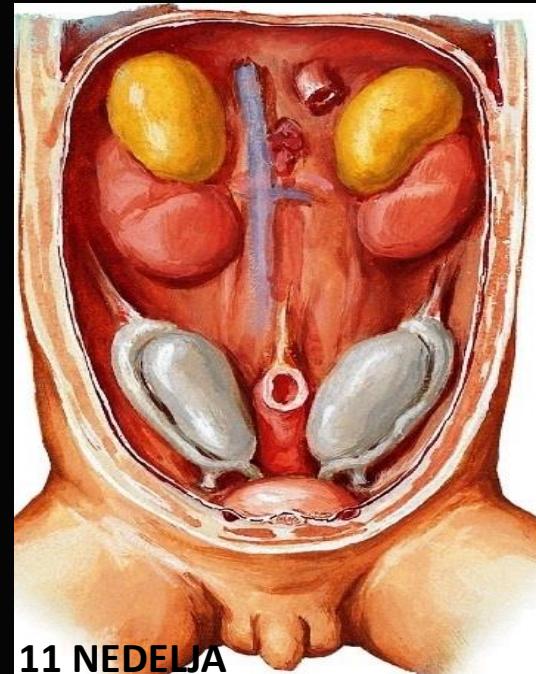
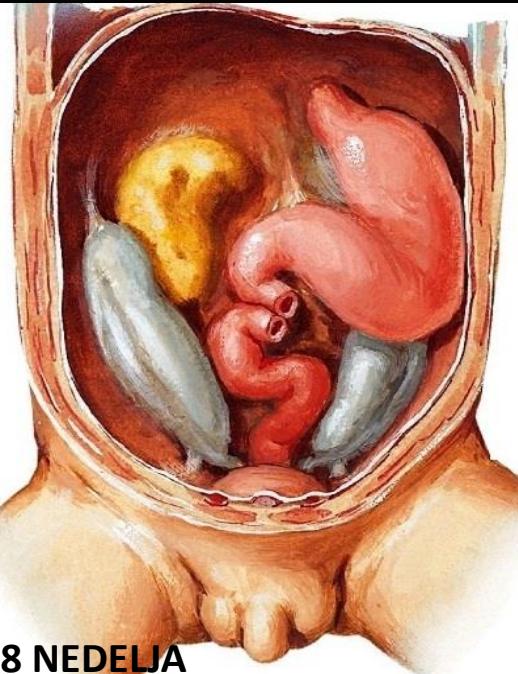
C) ŽLIJEZDE:

5. *Semena kesica- Vesiculae seminales*
6. *Kestenjača- Prostata*
7. *Bulbouretralne žljezde- Glandulae bulbourethrales Cowperi*

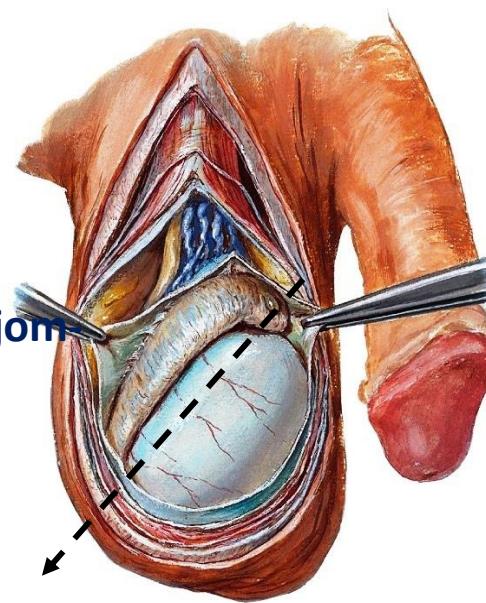
TESTIS-SJEMNIK

- MUŠKA POLNA ŽLIJEZDA
- PARNI PARENHIMATOZNI ORGAN
- NASTAJE U TRBUŠNOJ DUPLJI,
NEPOSRIJEDNO PRIJE ROĐENJA
DIJETETA SPUŠTA SE U MOŠNICE-
SKROTUM
- NESPUŠTANJE- KRIPTORHIZAM

TESTIS :

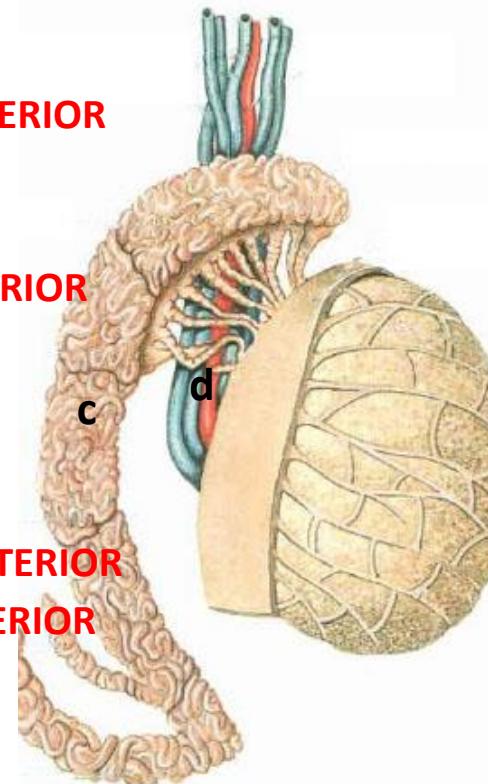
- **POLOŽAJ – Mošnice-SCROTUM**
- **DIMENZIJE – 5 x 3,5 x 2,5 cm**
- **STVARA – SPERMATOZOIDE**
- Žljezda sa unutrašnjom sekrecijom
TESTOSTERON
- **OBLIK – bočno spljošten ovoid**
- **OSOVINA – usmjerenica koso, nadolje i unazad**

SPOLJAŠNJA MORFOLOGIJA

1. Gornji pol-EXTREMITY SUPERIOR

- caput epididymidis (a),
- appendix testis (b)

2. Donji pol- EXTREMITY INFERIOR

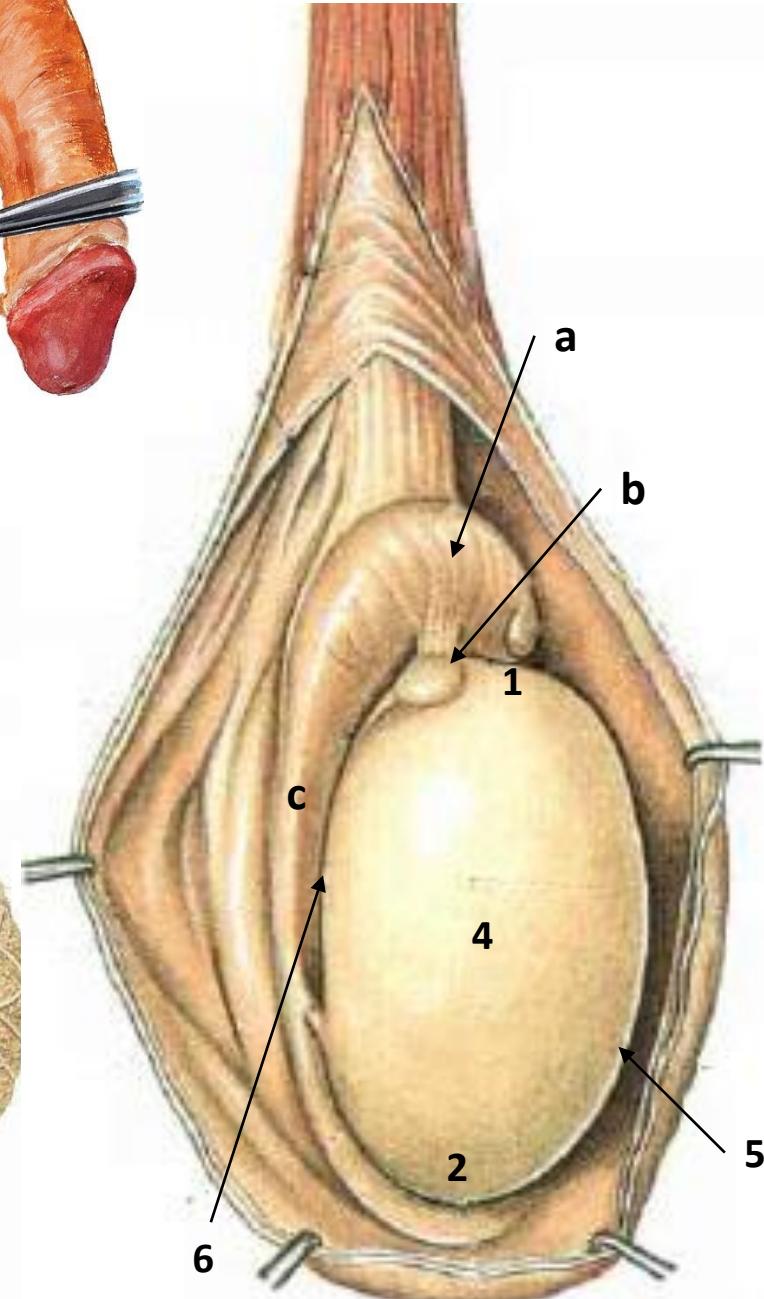
3. Unutrašnja strana- FACIES MEDIALIS

4. Spoljašnja strana- FACIES LATERALIS

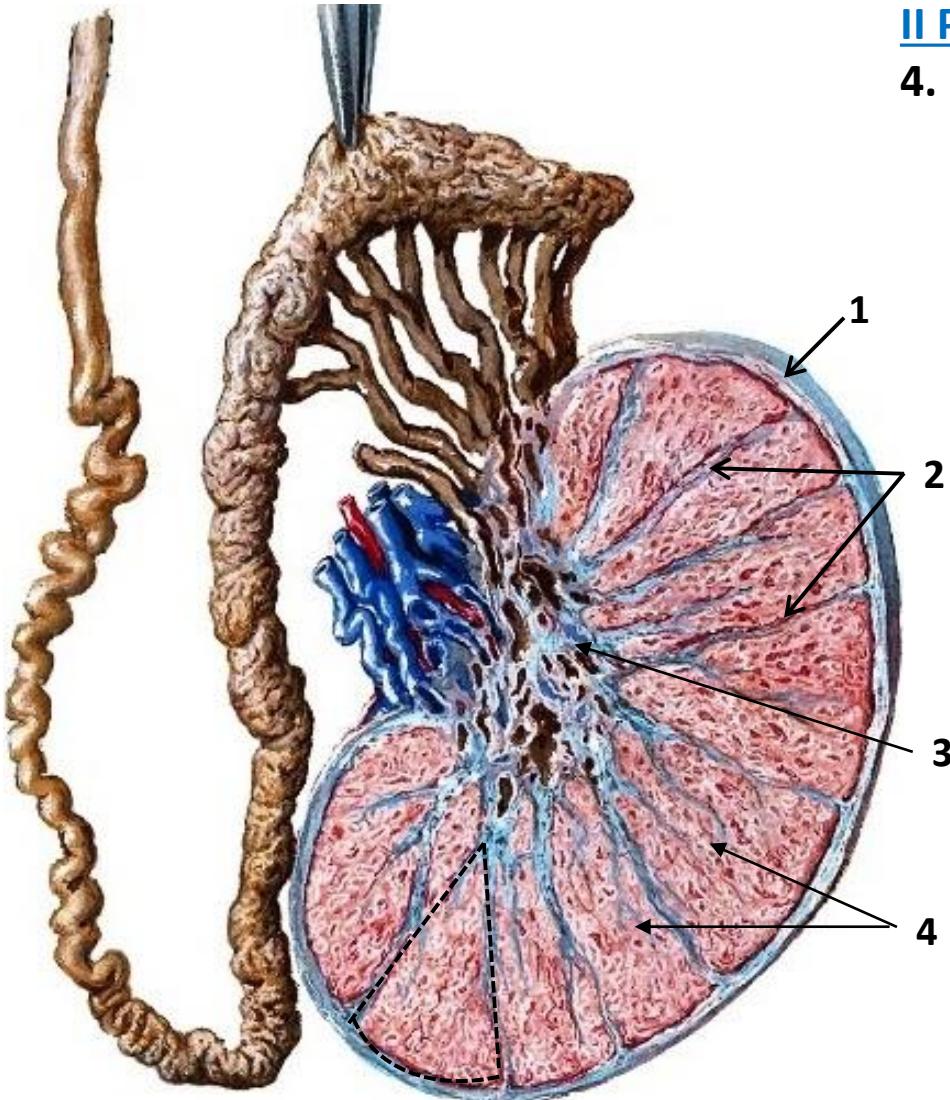
5. Prijednja ivica- MARGO ANTERIOR

6. Zadnja ivica- MARGO POSTERIOR

- epididymis (c) - spolja
- hilum (d) - unutra

GRAĐA TESTISA

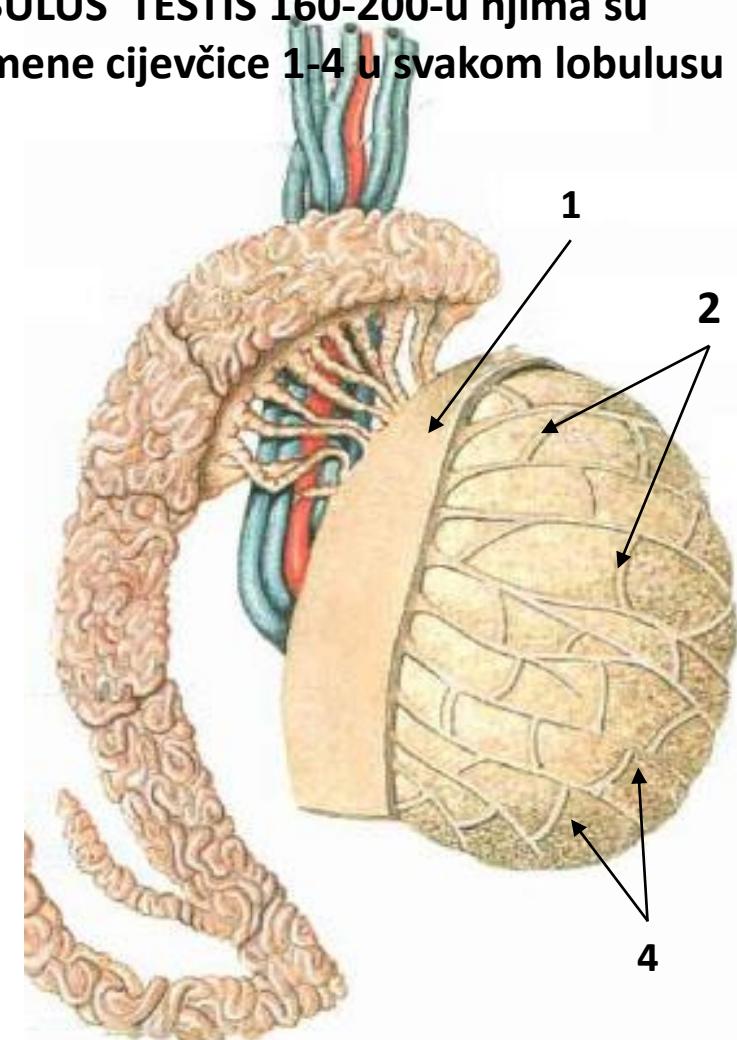

I VEZIVO TKIVO

1. Čaura sjemnika-TUNICA ALBUGINEA
2. Vezivne pregrade-SEPTULA TESTIS
3. Hajmoro tijelo-MEDIASTINUM TESTIS
(CORPUS HIGHMORI)

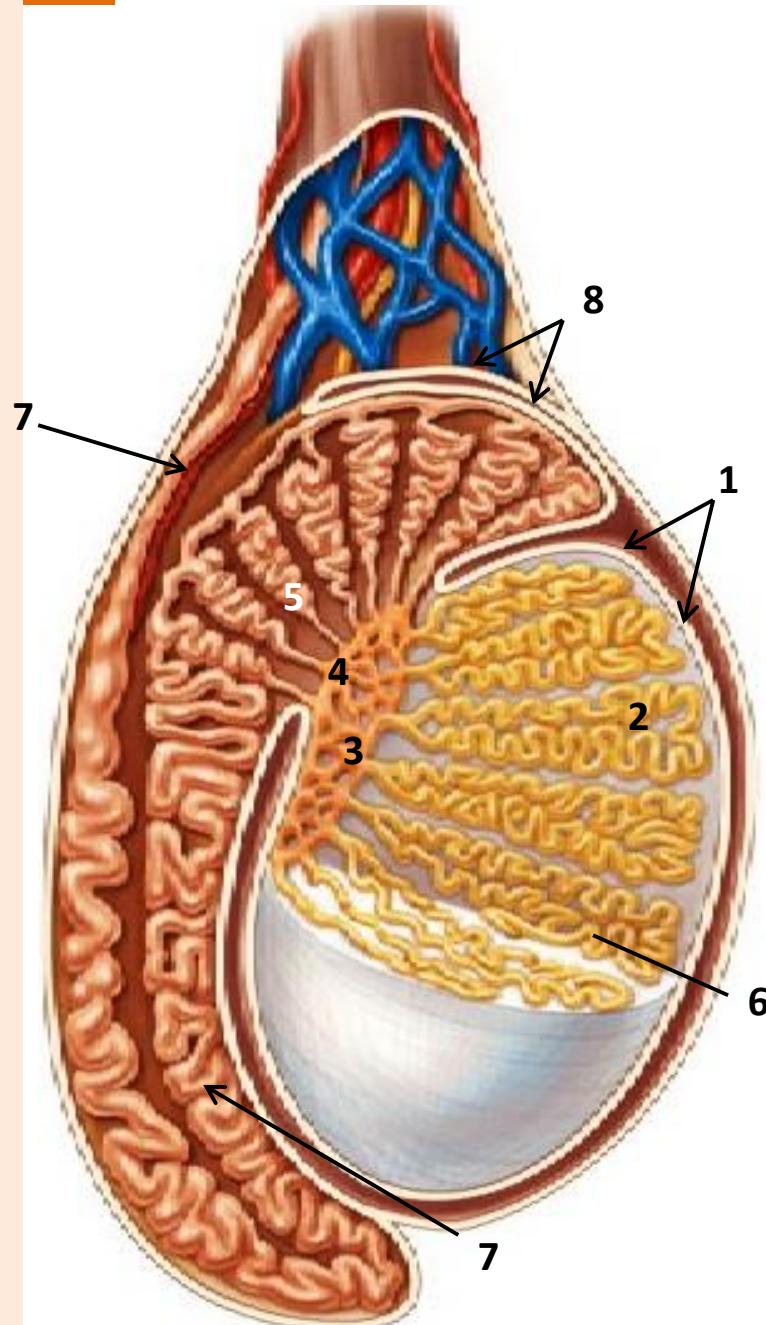
II PARENHIM (PARENCHIMA TESTIS)

4. LOBULUS TESTIS 160-200-u njima su sjemene cijevčice 1-4 u svakom lobulusu

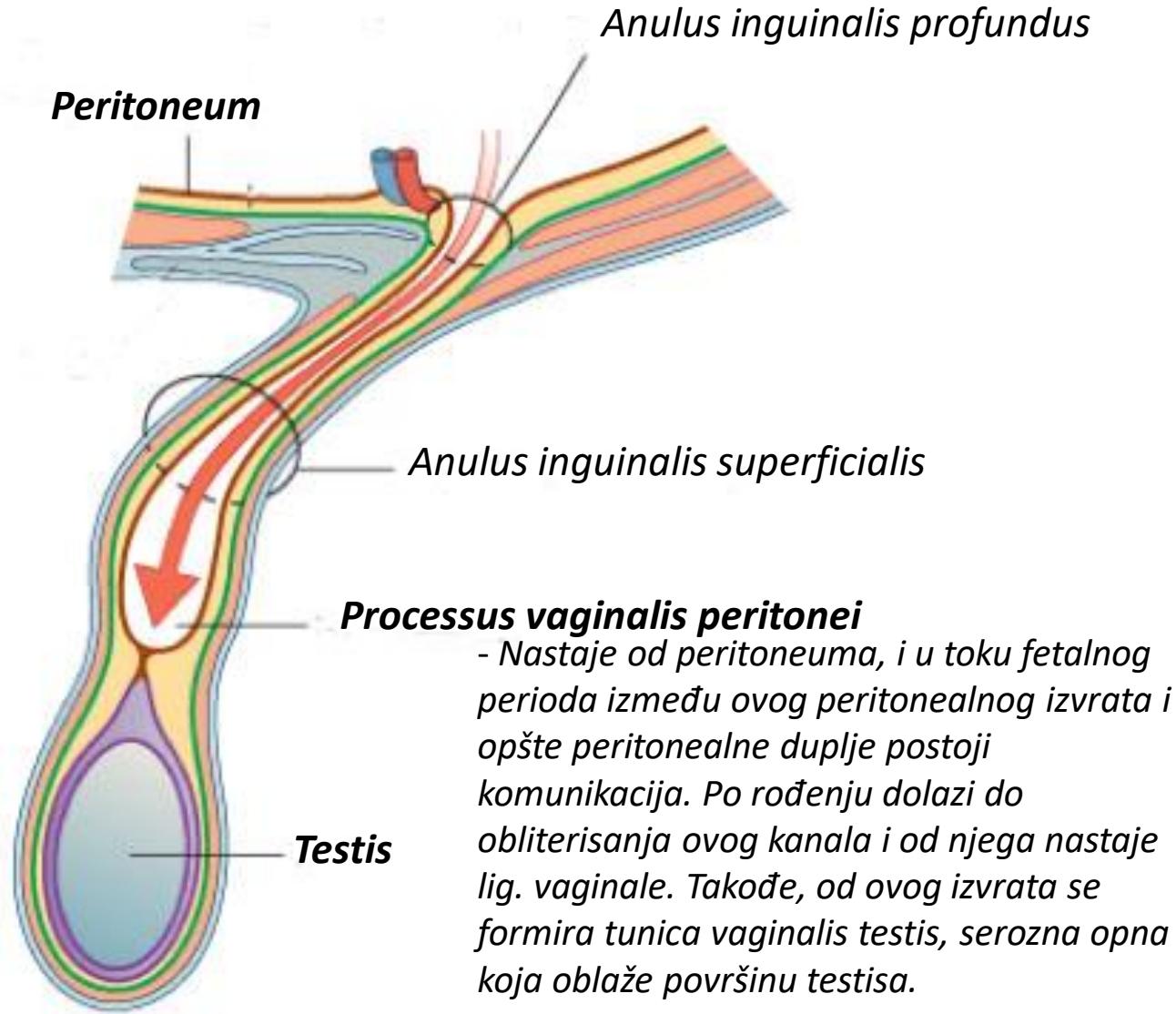
Parenhim se sastoji iz vijugavih sjemenih cijevčica i međuprostornog intersticijalnog tkiva

1. Režnjić- LOBULUS TESTIS (160 - 200)-pomoću vezivnih pregrada,tkivo je podijeljeno na režnjiće
2. Vijugave sjemene cijevčice- TUBULI SEMINIFERI
CONTORTI (1 - 4; 70cm)
- spermatogeneza
3. Pravi sjemeni kanalići- TUBULI SEMINIFERI RECTI
4. Halerova mreža semenih kanalića- RETE TESTIS –
HALLERI
5. Izvodni sjemeni kanalići- DUCTULI EFFERENTES
TESTIS (9 - 20),vezuju sjemnik sa pasjemnikom
6. Prostor u lobulusu imedju vijugavih kanalića
ispunjava INTERSTICIJUM koga čini vezivno tkivo,
krvni sudovi, živci i – LEIDIG-OVE ĆELIJE, u pubertetu
- testosteron-sekundarne seksualne karakteristike
7. DUCTUS EPIDIDYMIDIS (4 - 6m ; kalibar 1/3mm)
8. LOBULI EPIDIDYMIDIS (10 – 12)

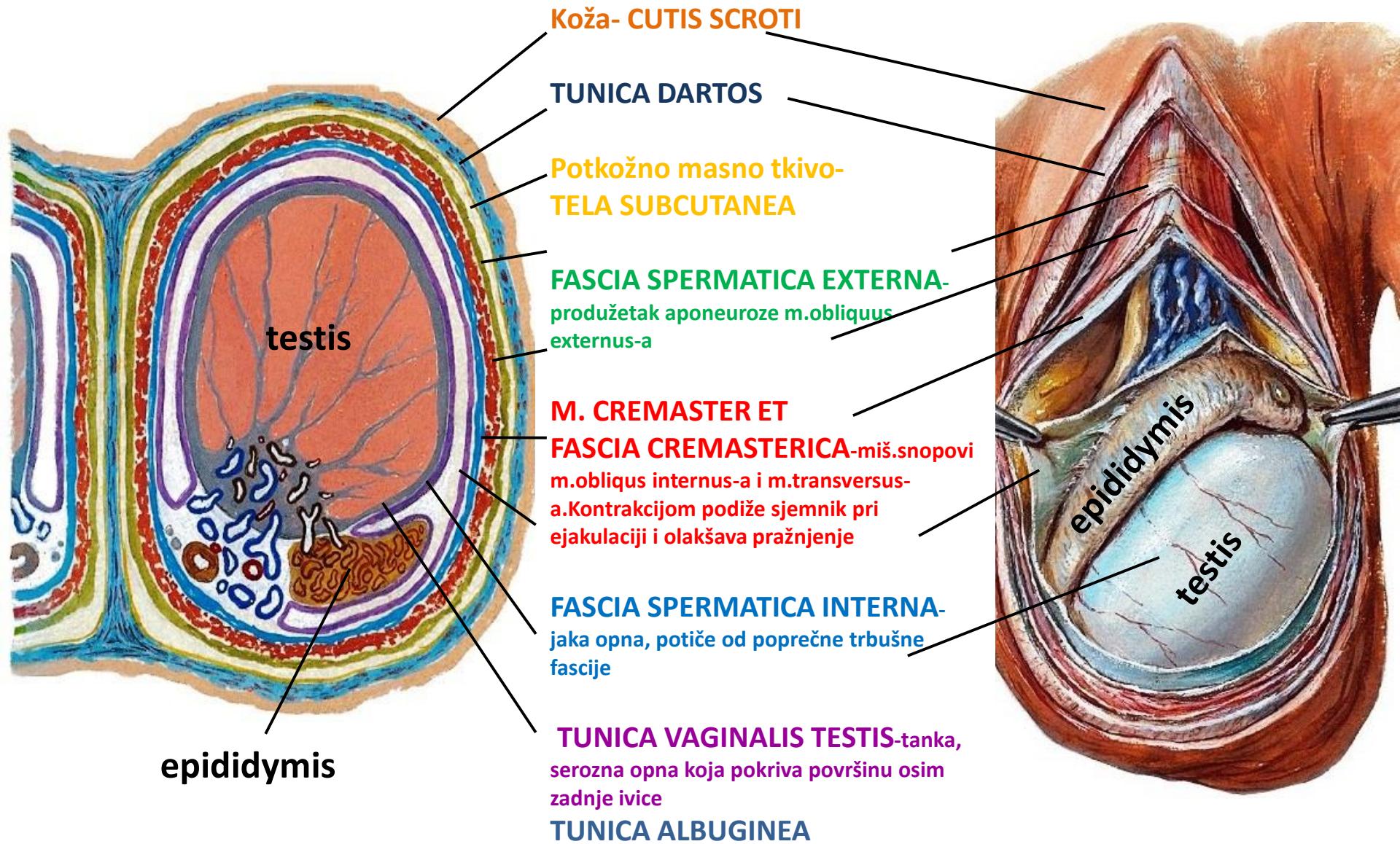
OMOTAČI TESTISA

Spuštanje testisa iz abdomena prati njegova neurovaskularna peteljka. Osim toga, prilikom spuštanja, djelovi prednje-bočnog trbušnog zida takođe prate njegovo spuštanje i obrazuju omotače spermatične vrpce i testisa.

- Nastaje od peritoneuma, i u toku fetalnog perioda između ovog peritonealnog izvrata i opšte peritonealne duplje postoji komunikacija. Po rođenju dolazi do obliterisanja ovog kanala i od njega nastaje lig. vaginale. Takođe, od ovog izvrata se formira tunica vaginalis testis, serozna opna koja oblaže površinu testisa.

OMOTAČI TESTISA su elementi prednje-bočnog trbušnog zida, koji prate njegovo spuštanje u mošnice (zidna trbušna maramica i mišićno-aponeurotični slojevi prednjeg trbušnog zida)

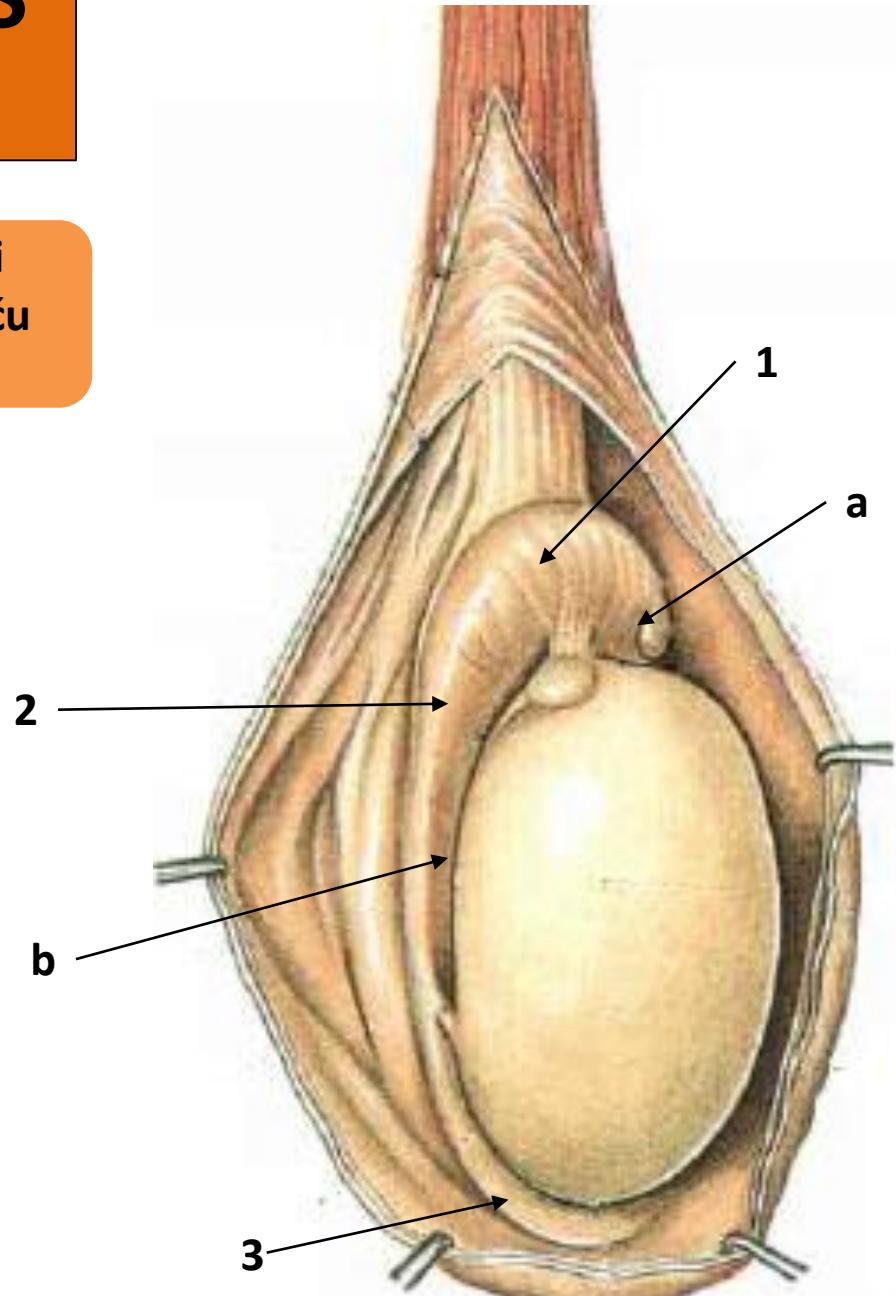

PASJEMNIK-EPIDIDYMIS

SPOLJAŠNJA MORFOLOGIJA

Izduženi organ koji naleže na zadnju ivicu i gornji pol sjemnika sa kojim je povezan pomoću izvodnih sjemenih kanalića

1. Glava-CAPUT EPIDIDYMICIS
a) APENDIX EPIDIDYMICIS
2. Tijelo- CORPUS EPIDIDYMICIS
3. Rep- CAUDA EPIDIDYMICIS
b) SINUS EPIDIDYMICIS

GRAĐA EPIDIDYMISA

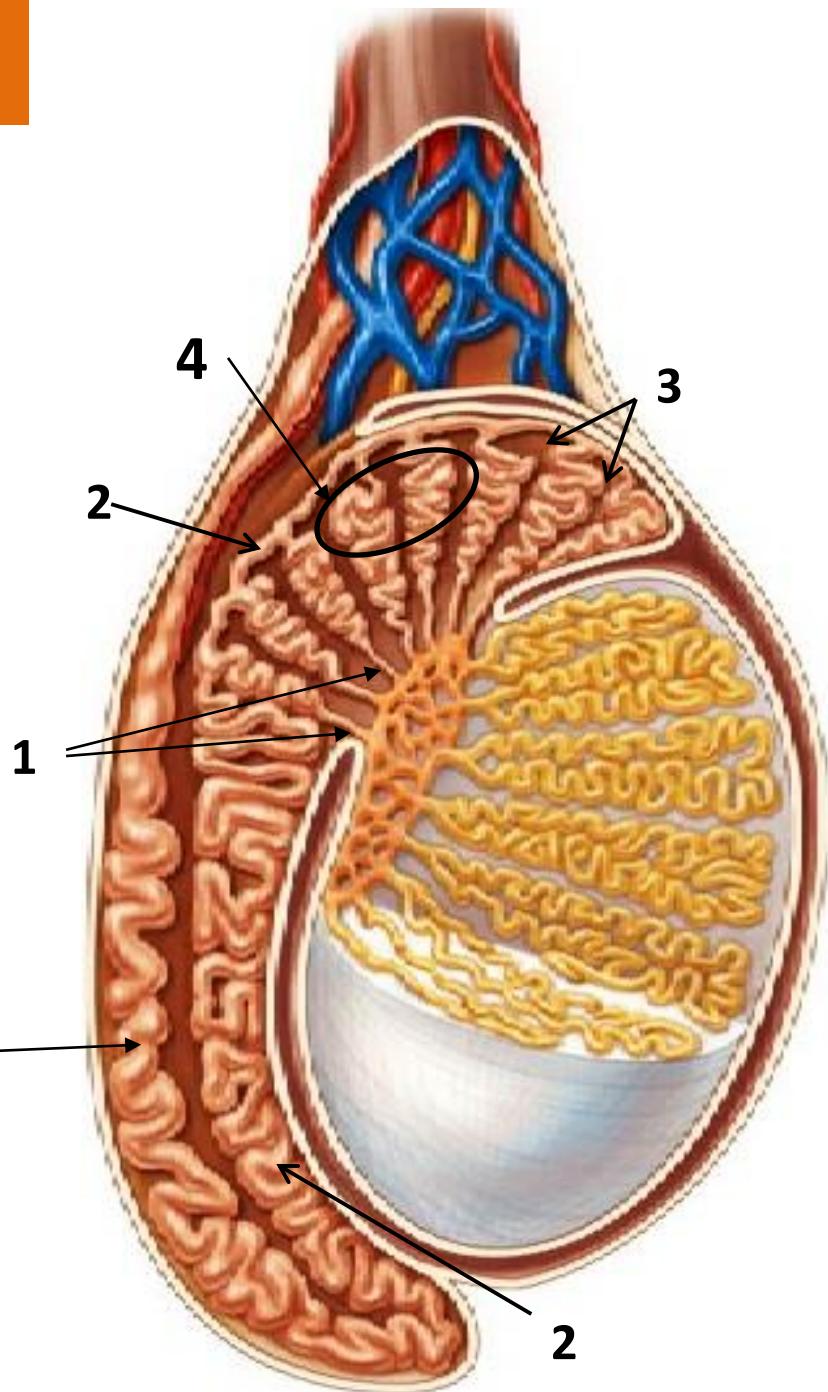
1. Najviši odvodni kanalići sjemnika- DUCTULI EFFERENTES TESTIS (9 - 20)
2. PASJEMNIKOV KANAL - DUCTUS EPIDIDYMICIS (4 - 6m ; kalibar 1/3mm)
3. LOBULI EPIDIDYMICIS (10 – 12)
4. CONI VASCULOSI
5. Sjemevod- DUCTUS DEFERENS koji nastavlja od repa pasjemnika

Vaskularizacija sjemnika i pasjemnika:

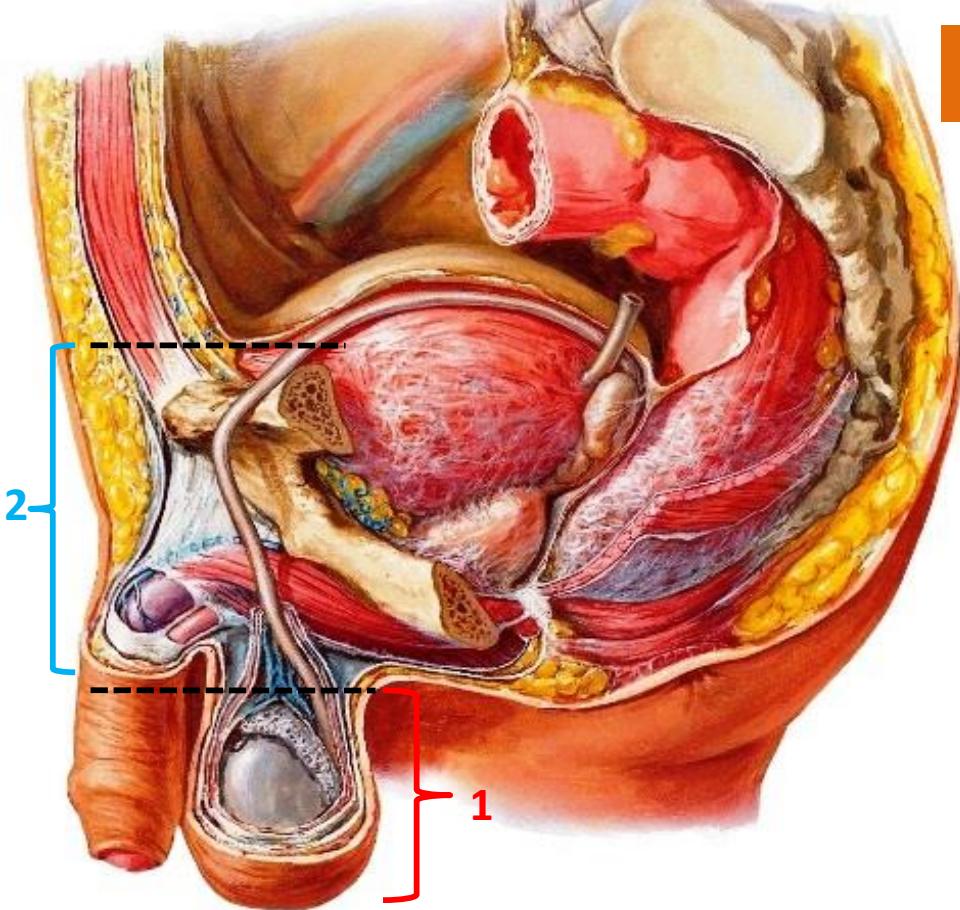
1. A. testicularis
2. A.ductus deferentis
3. A. Cremasterica

Vene:

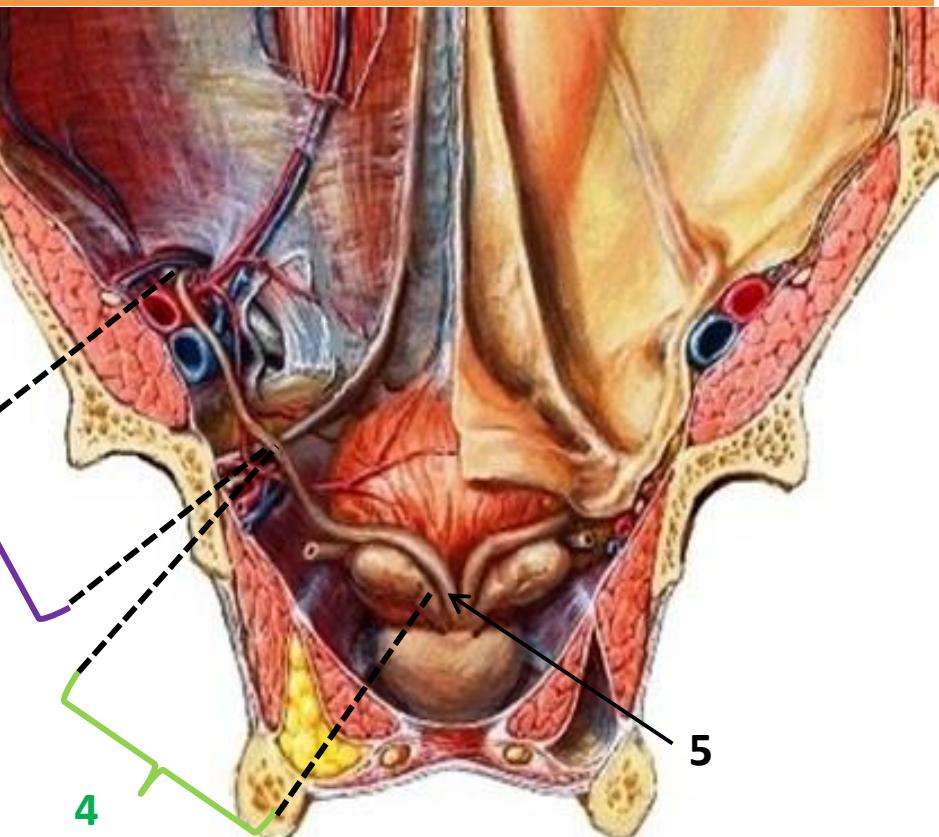
1. V. Testicularis dextra et sinistra

SJEMEVOD-DUCTUS DEFERENS

1. Pasjemnički dio- PARS EPIDIDYMICA
2. Funikularni- PARS FUNICULARIS
  - a. PARS LIBERA
  - b. PARS INGUINALIS
3. Bedreni dio- PARS ILIACA
4. Karlični dio-PARS PELVINA
5. AMPULLA DUCTUS DEFERENTIS

PREDNJI TRBUŠNI ZID – IZNUTRA

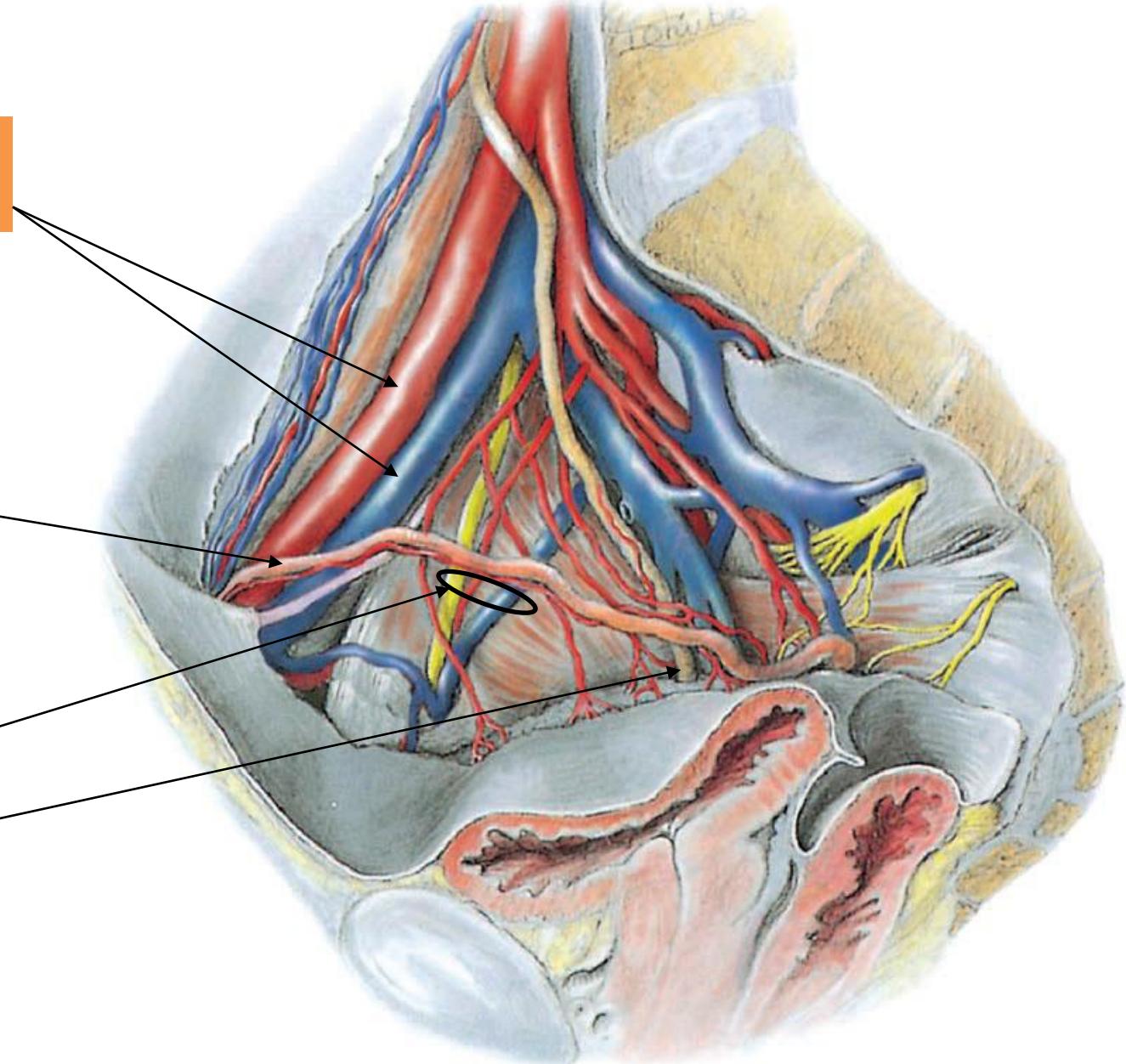
- Sluzokožno-mišićni kanal- Ekstratestikularni sijemeni put
- Sazrijevanje i preživljavanje spermatozoida
- Dužina – 50 do 60cm
- Dužina puta – 20cm

DUCTUS DEFERENS - ODNOSI

PARS ILIACA – ispred a.
et v. iliaca externa

DUCTUS DEFERENS

PARS PELVINA –
Prvo prolazi ispred a., v.
et n. obturatorius,
zatim ispred uretera

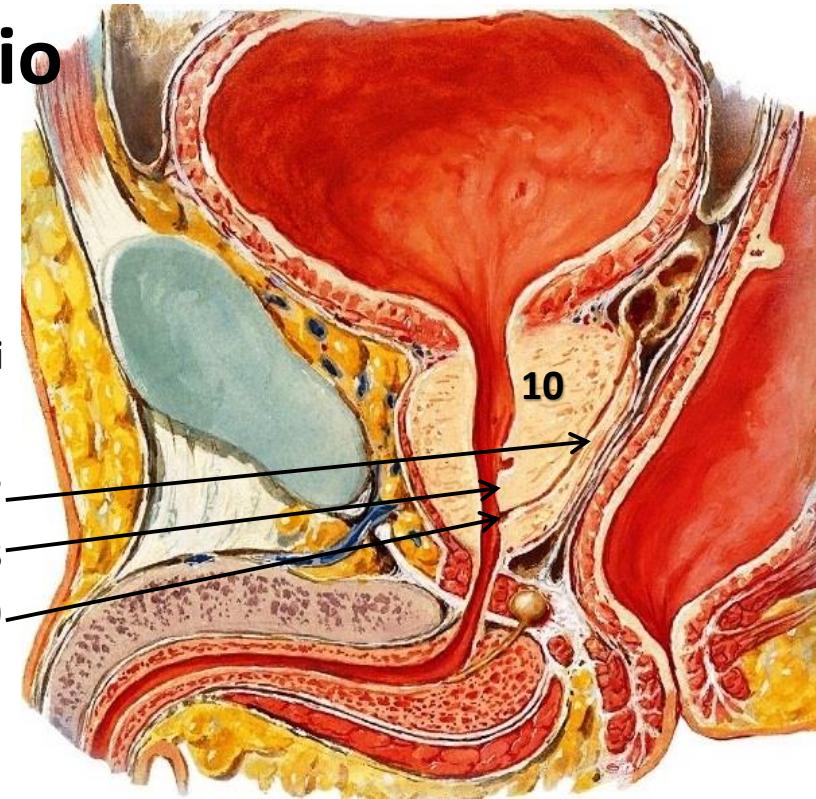
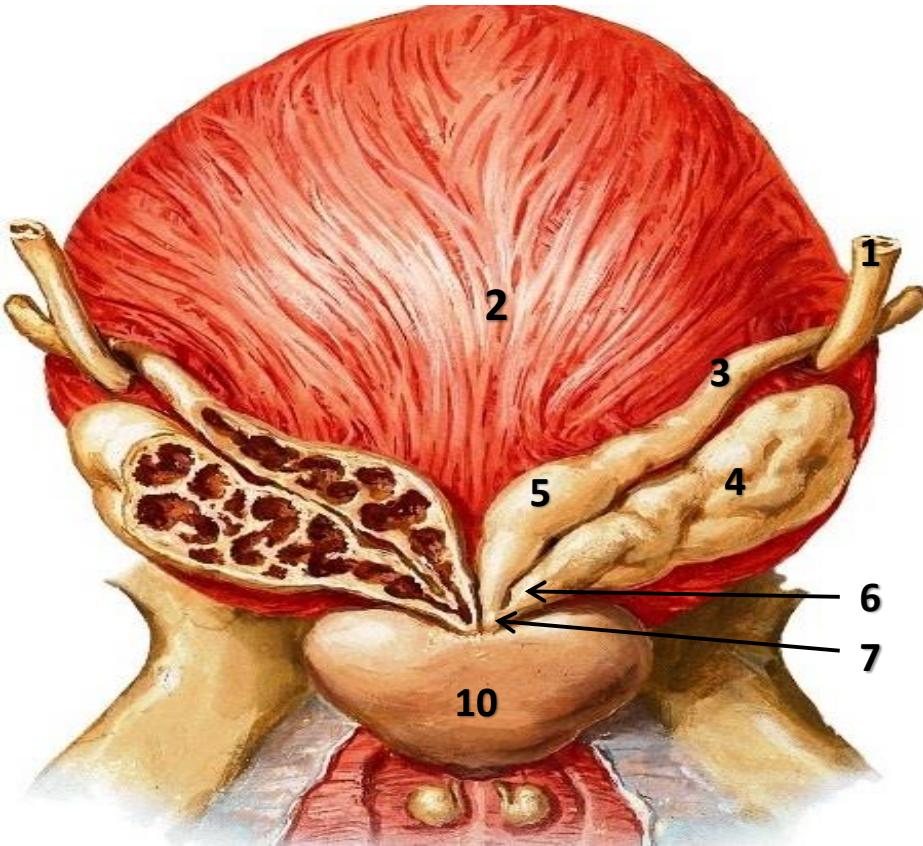
DUCTUS DEFERENS – završni dio

DUCTUS EJACULATORIUS – BRIZNIK

- sluzokožno-mišićni kanali, dugi 2 - 2,5cm
- nastaje spajanjem ampullae ductus deferentis i ductus excretorius vesiculae seminalis
- smješteni su u prostatu, otvaraju se u urethri masculini

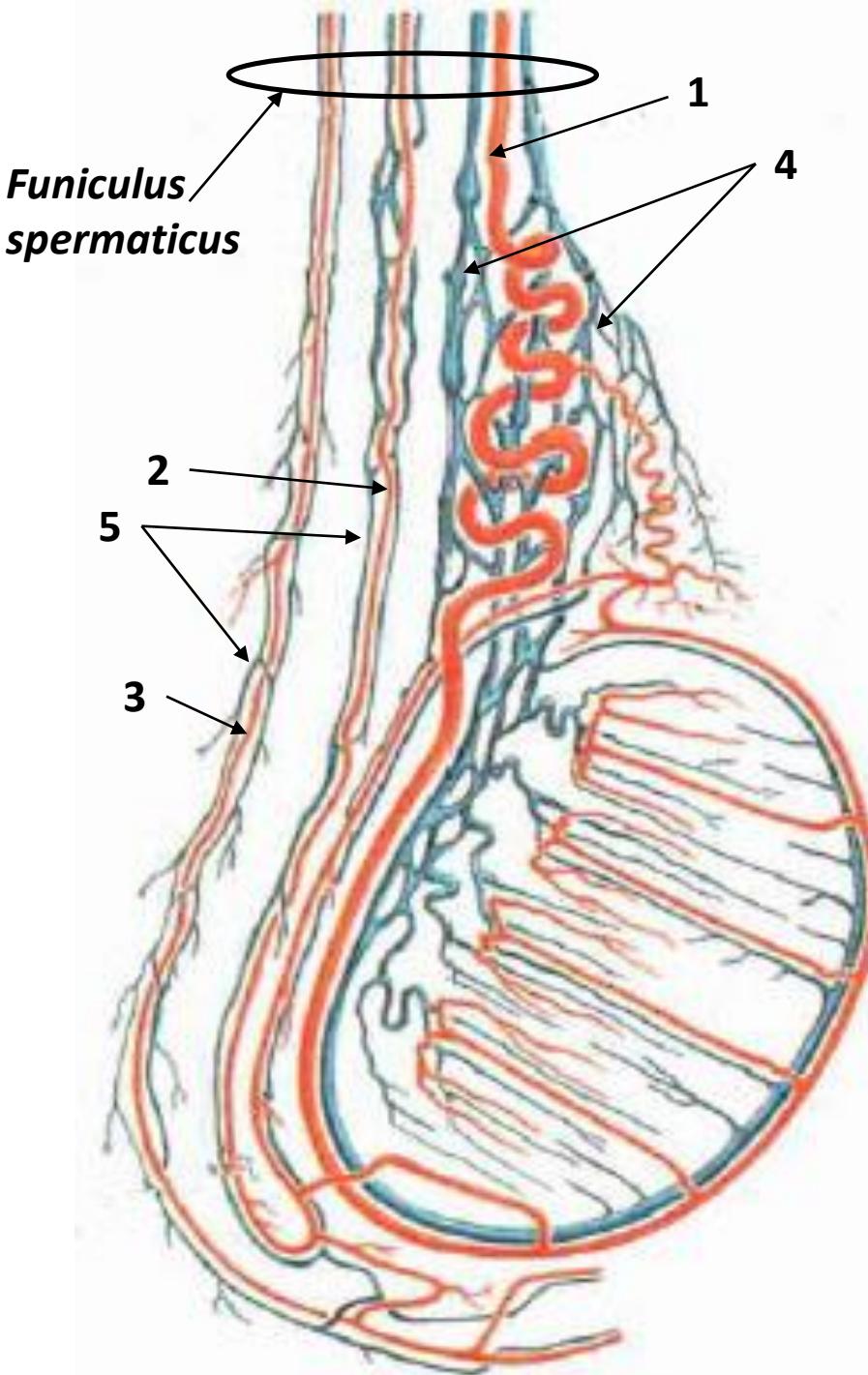
VESICULA SEMINALIS – VEZIKULARNA ŽLIJEZDA

- između rektuma i mokraćne bešike, duge 5-6cm
- sekretuju 50% sijemene tečnosti (fruktoza, proteini)
- izvodni kanal – ductus excretorius

1. URETER
2. VESICA URINARIA
3. DUCTUS DEFERENS – pars pelvina
4. VESICULA SEMINALIS
5. AMPULLA DUCTUS DEFERENTIS
6. DUCTUS EXCRETORIUS VESICULAE SEMINALIS
7. DUCTUS EJACULATORIUS
8. COLICULUS SEMINALIS
9. PORUS EJACULATORIUS
10. PROSTATA

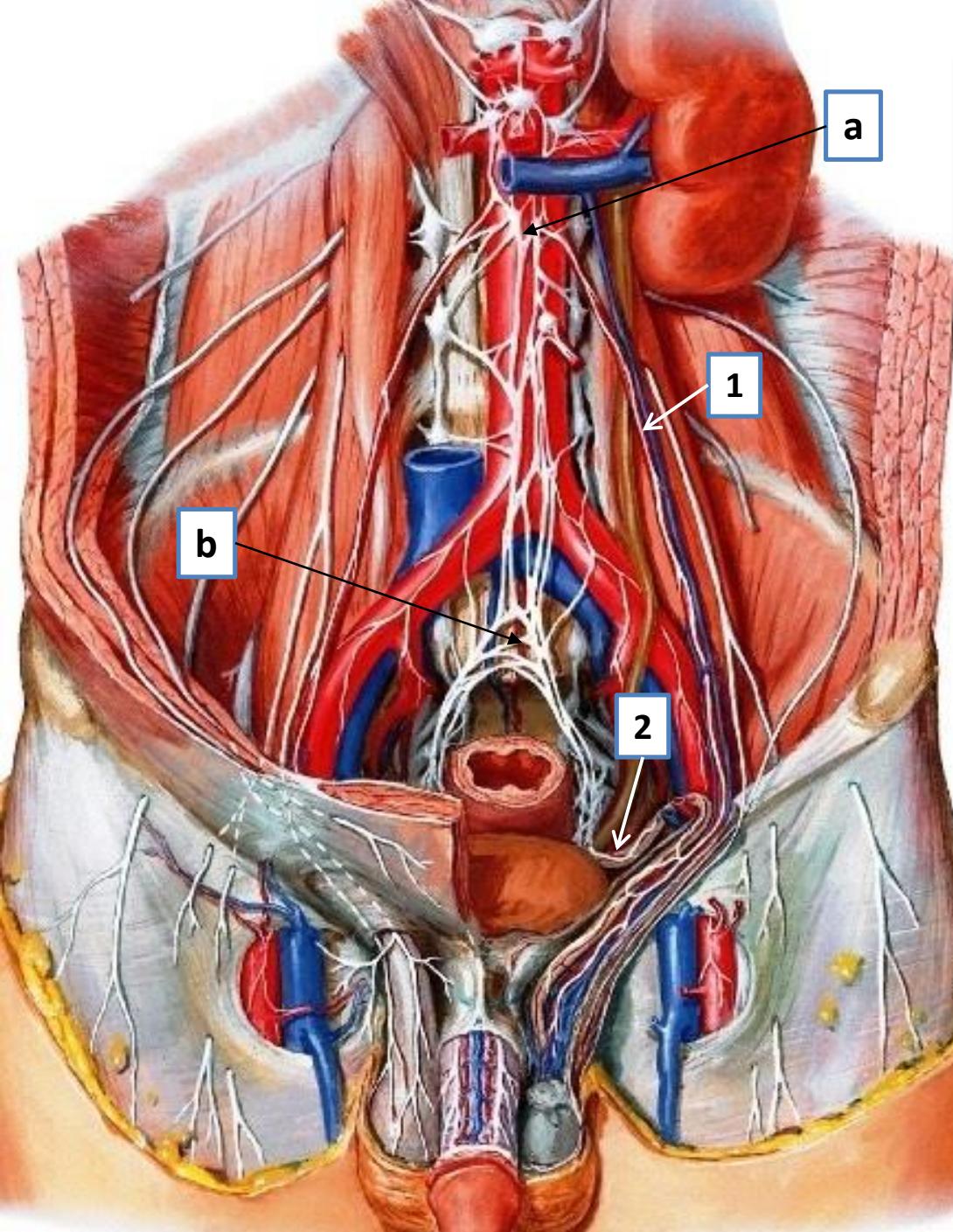
VASKULARIZACIJA – TESTIS, EPIDIDYMIS, DUCTUS DEFERENS

1. A. TESTICULARIS
  - Aorta abdominalis
2. A. DUCTUS DEFERENTIS
  - A. umbilicalis – pars patens
3. A. CREMASTERICA
  - A. epigastrica inferior
4. Prednji kitnjasti splet-PLEXUS PAMPINIFORMIS ANTERIOR
  - V. spermatica sinistra – V. renalis sinistra – V. cava inferior
  - V. spermatica dextra – V. cava inferior
5. Zadnji- PLEXUS PAMPINIFORMIS POSTERIOR
  - Poseban venski sud iz testisa i epididymisa - V. epigastrica inferior
  - V. ductus deferentis – V. epigastrica inferior

Testis, epididymis et ductus deferens

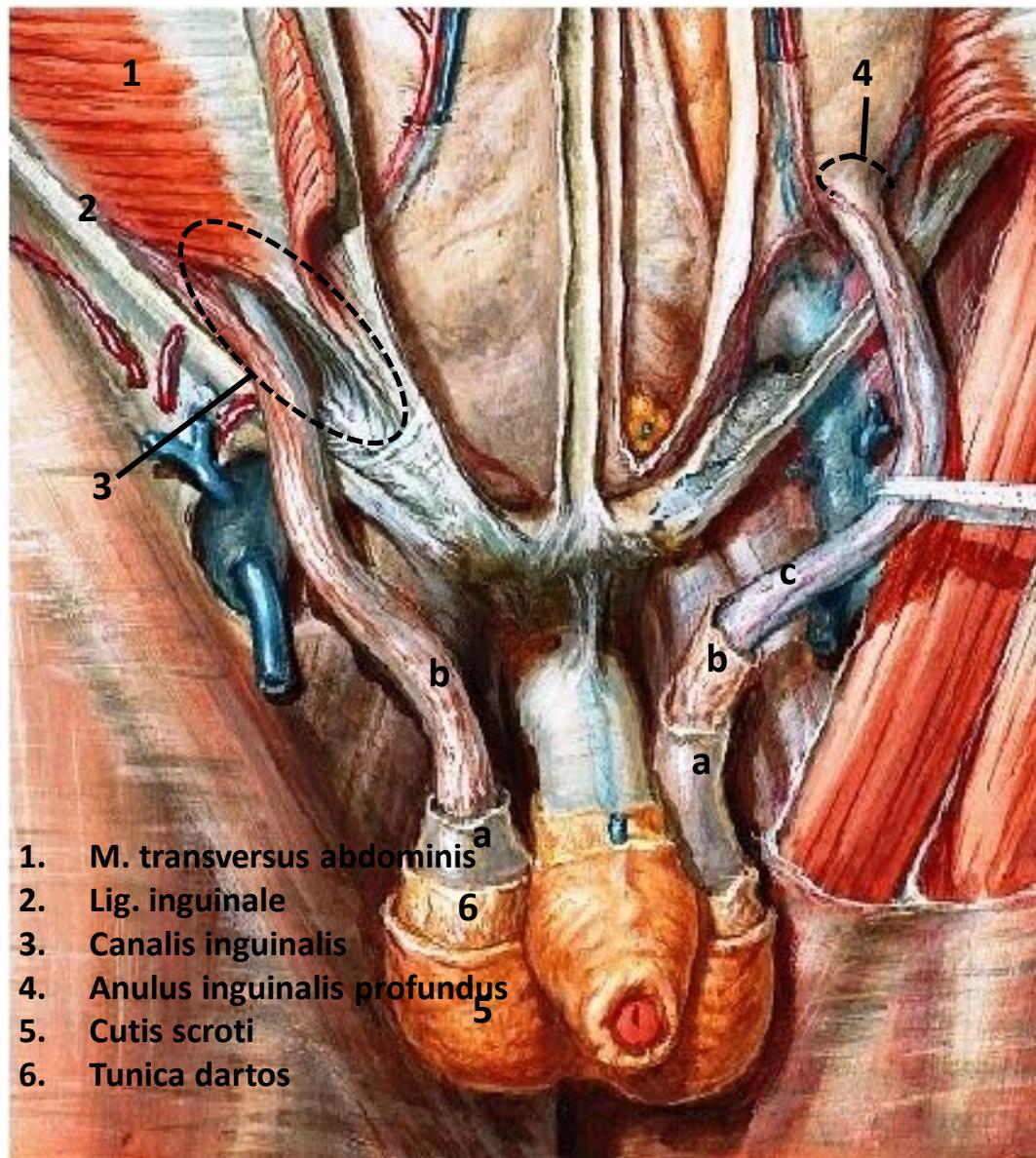
- inervacija -

- 1. PLEXUS TESTICULARIS**
(oko a. testicularis)
  - a) iz PLEXUS COELIACUS-a

- 2. PLEXUS DEFERENTIALIS**
(oko a. ductus deferentis)
  - b) iz PLEXUS PELVICUS-a

SJEMENA VRPCA

FUNICULUS SPERMATICUS

- Sudovno-živčana peteljka testisa
- Od gornjeg dijela zadnje ivice testisa do unutrašnjeg otvora preponskog kanala

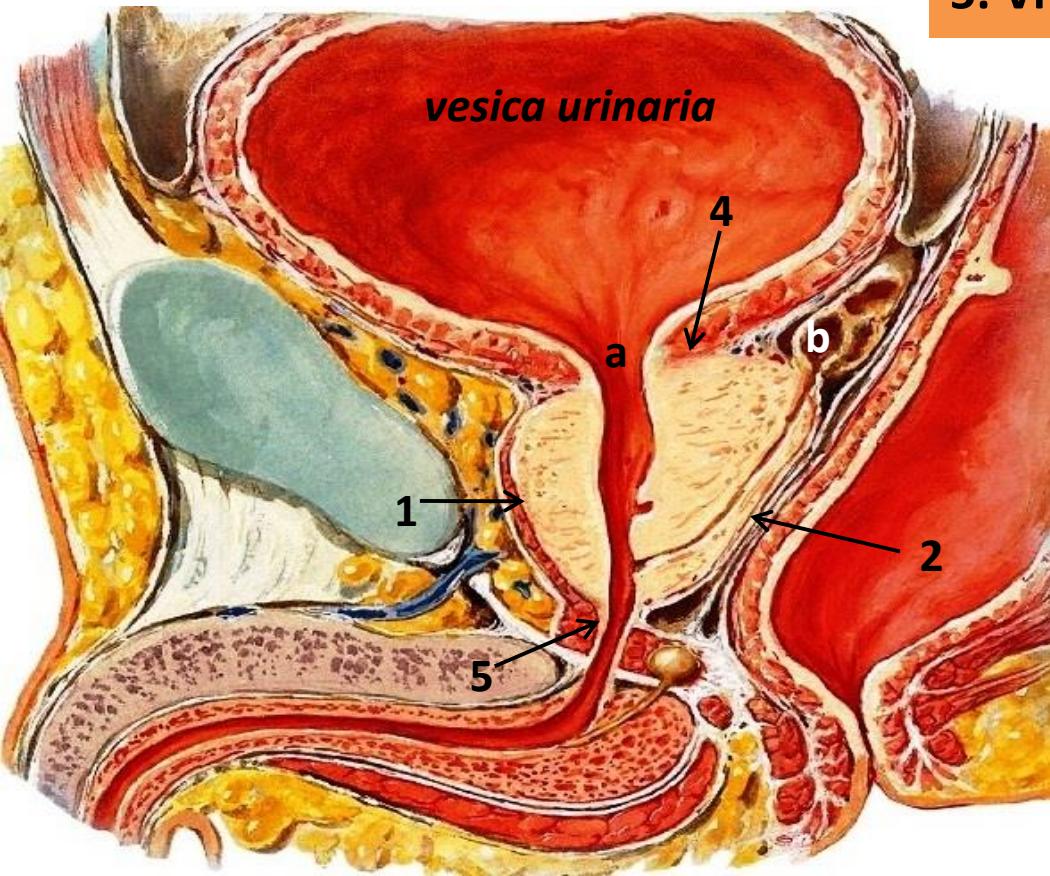
1. Sjemevod
2. Arterija sjemnika
3. Arterija sjemevoda
4. Prednji i zadnji kitnjasti splet
5. Kremasterična arterija
6. Limfni sudovi
7. Živčani splet sjemevoda
8. Polna grana polno-butnog živca
9. Peritonealna veza

OMOTAČI SIJEMENE VRPCE

- a. **Fascia spermatica externa**
- b. **Fascia cremasterica, m. cremaster**
- c. **Fascia spermatica interna**

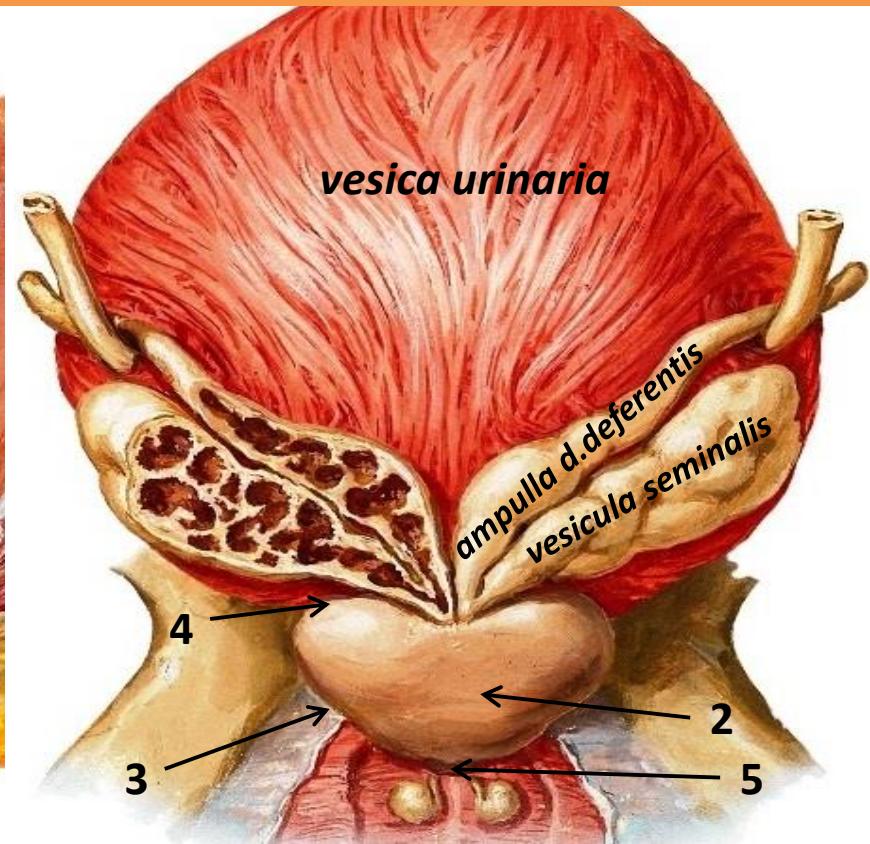
PROSTATA

- Neparan mišićno-žlijedzani organ
- Dimenzije: 3 x 4 x 2 cm
- Tezina: 8 grama, oblik kestena
- Sekretuje 20% sijemene tečnosti

MORFOLOGIJA:

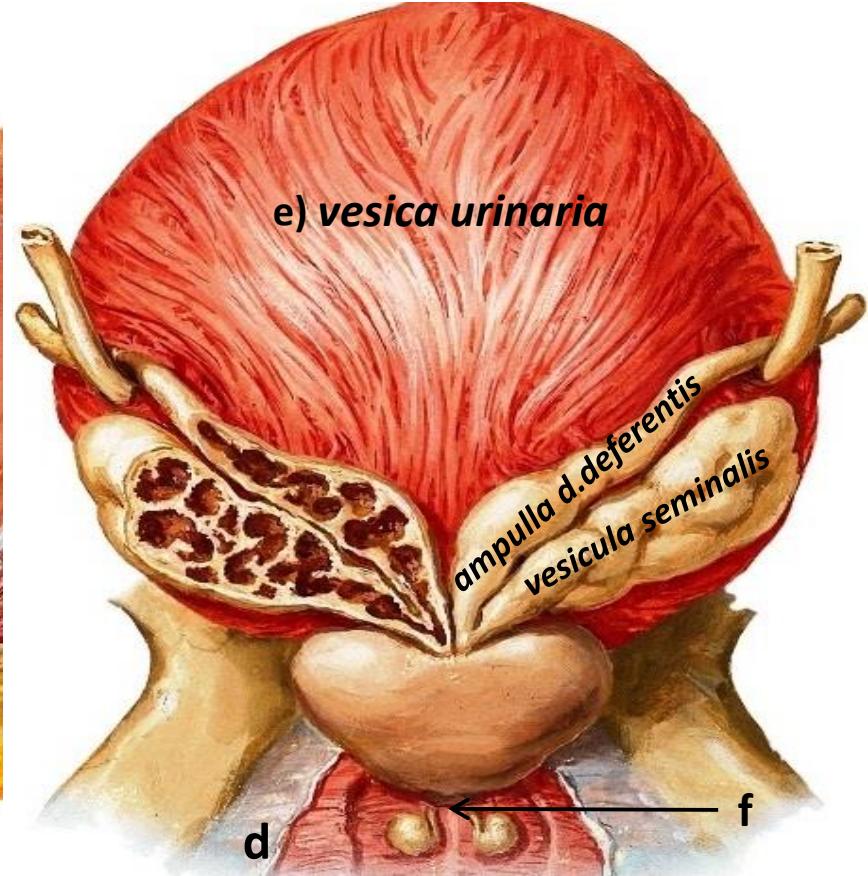
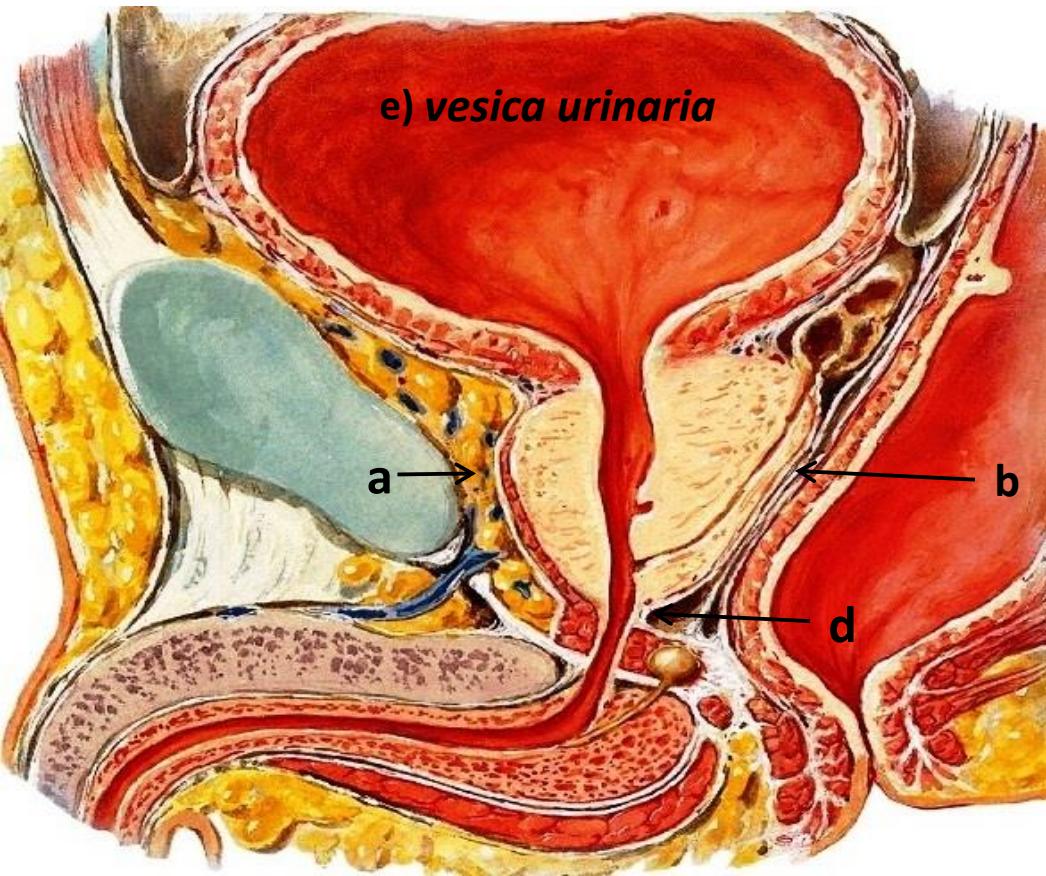
1. Prednja strana- Facies anterior
2. Zadnja strana- Facies posterior
3. Facies inferolateralis
4. Baza- Basis prostatae:
  - a) Prednje polje – ostium vesicae
  - b) Zadnje polje – vesiculae seminales, ampullae ductus deferentis
5. Vrh- Apex prostatae

PROSTATA

LOŽA PROSTATE:

- Naprijed – a) vezivno tkivo
- Pozadi – b) septum rectovesicale
- Bočno – c) fascia pelvis visceralis
- Dolje – d) fascia diaphragmatis pelvis superior
- Gore – e) vesica urinaria
- Vrh – f) diaphragma urogenitale

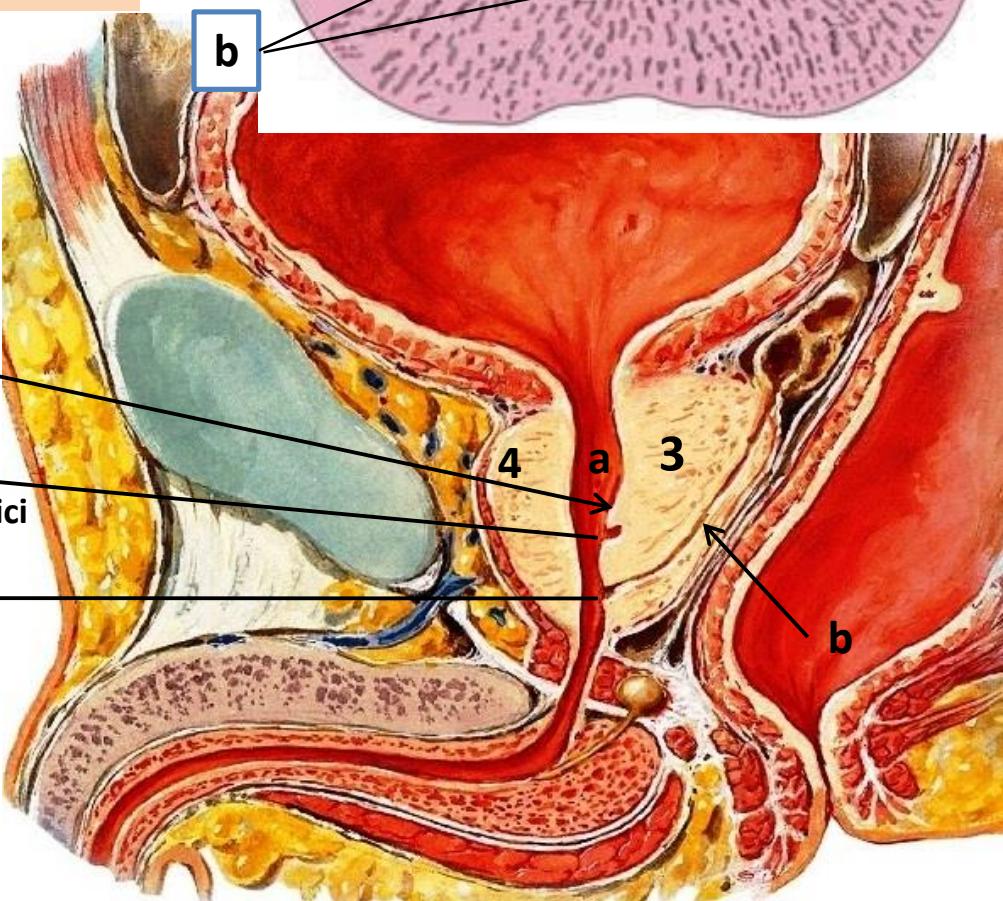
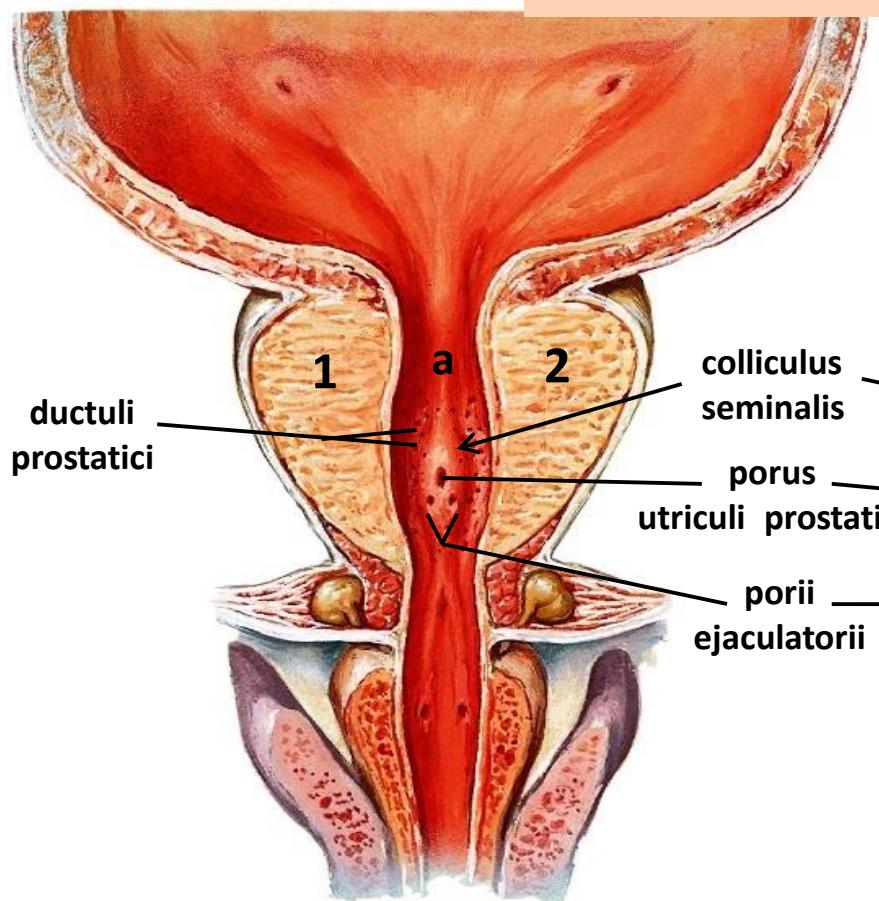
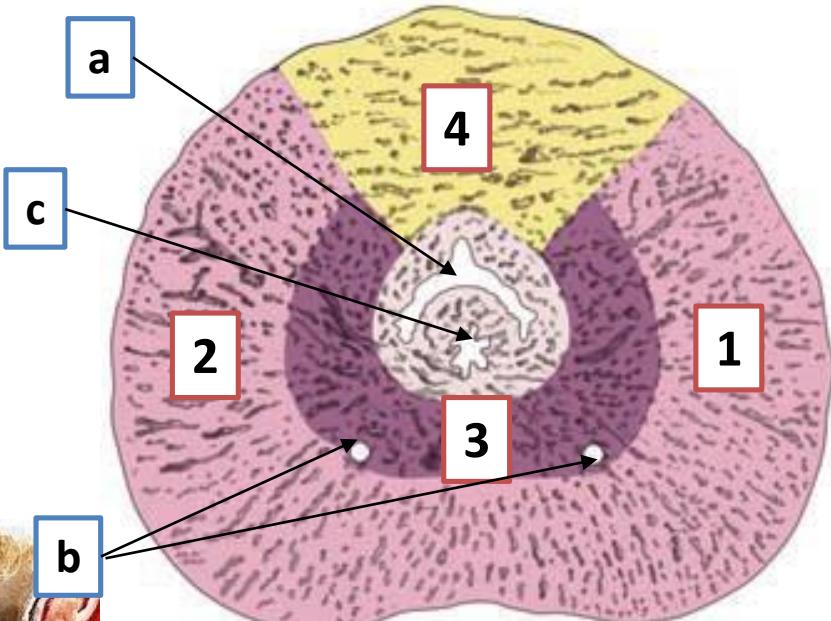

REŽNJEVI PROSTATE:

1. Desni režanj- Lobus dexter
2. Lijevi- Lobus sinister
3. Srednji- Lobus medius
4. Suženje- Isthmus prostatae

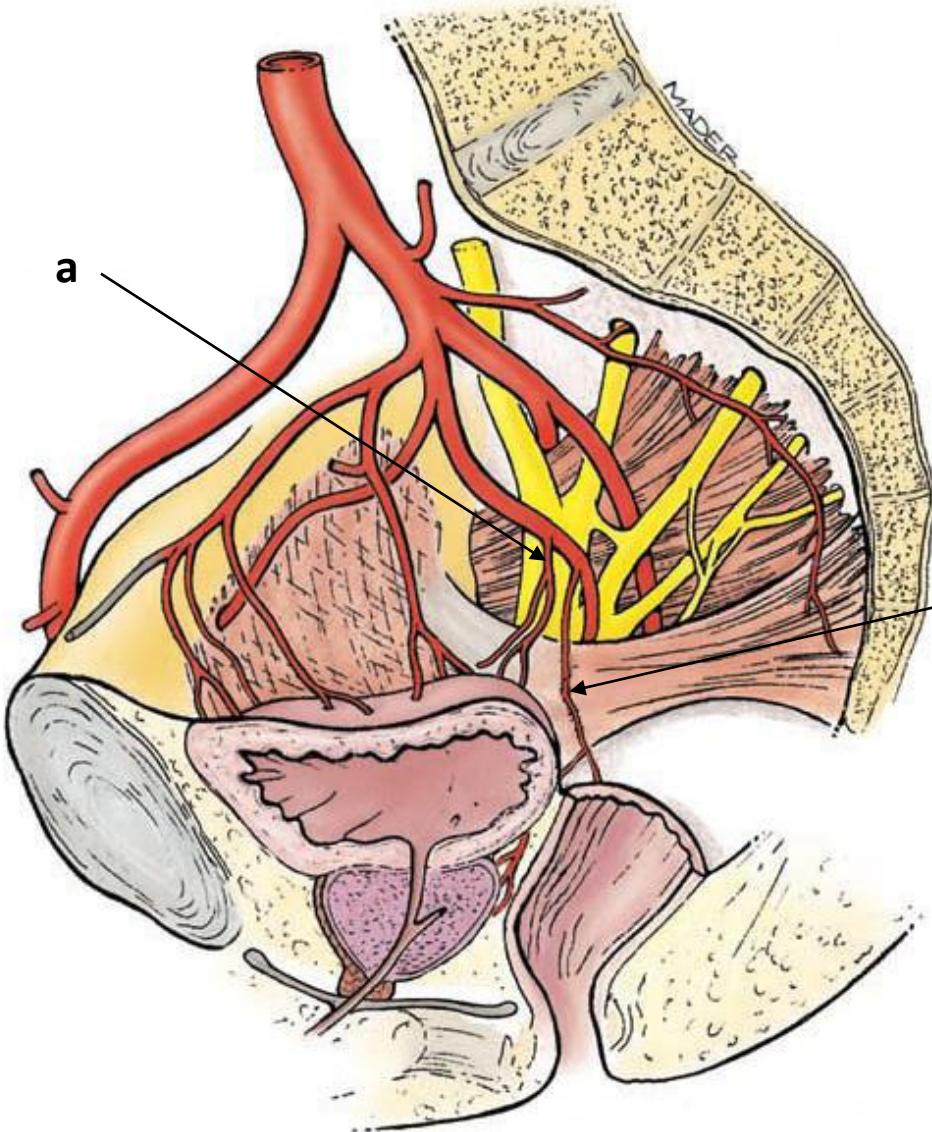
SADRŽAJ PROSTATE:

- a. Pars prostatica urethrae
- b. Ductuli ejaculatorii
- c. Utriculus prostaticus

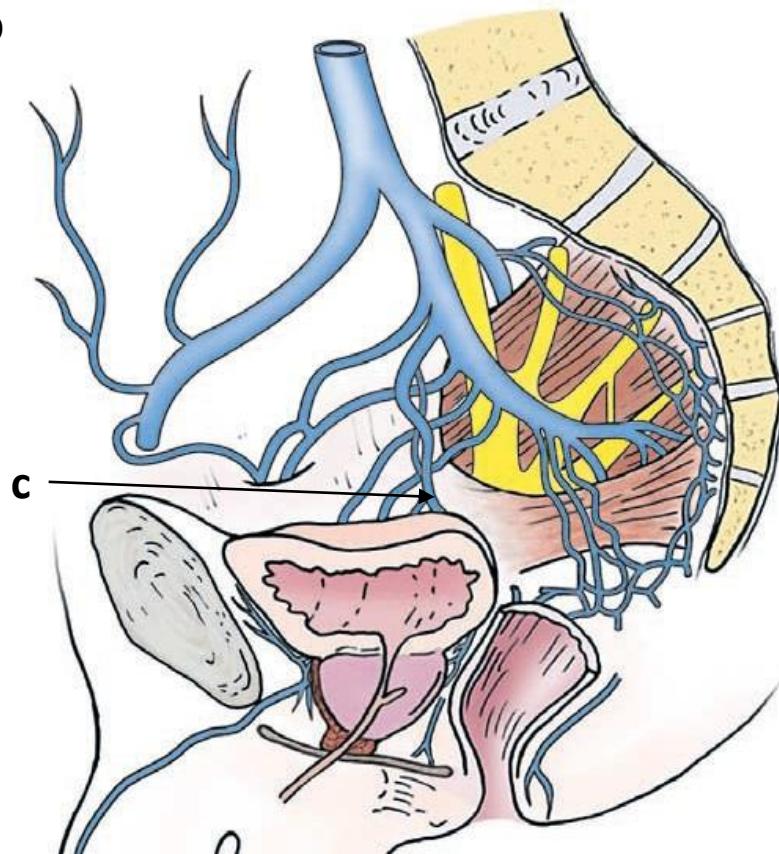

VASKULARIZACIJA

- **ARTERIJE** potiču od:
  - A. VESICALIS INFERIOR
  - A. RECTALIS MEDIA
- **VENE** se ulivaju u:
  - PLEXUS VENOSUS VESICALIS

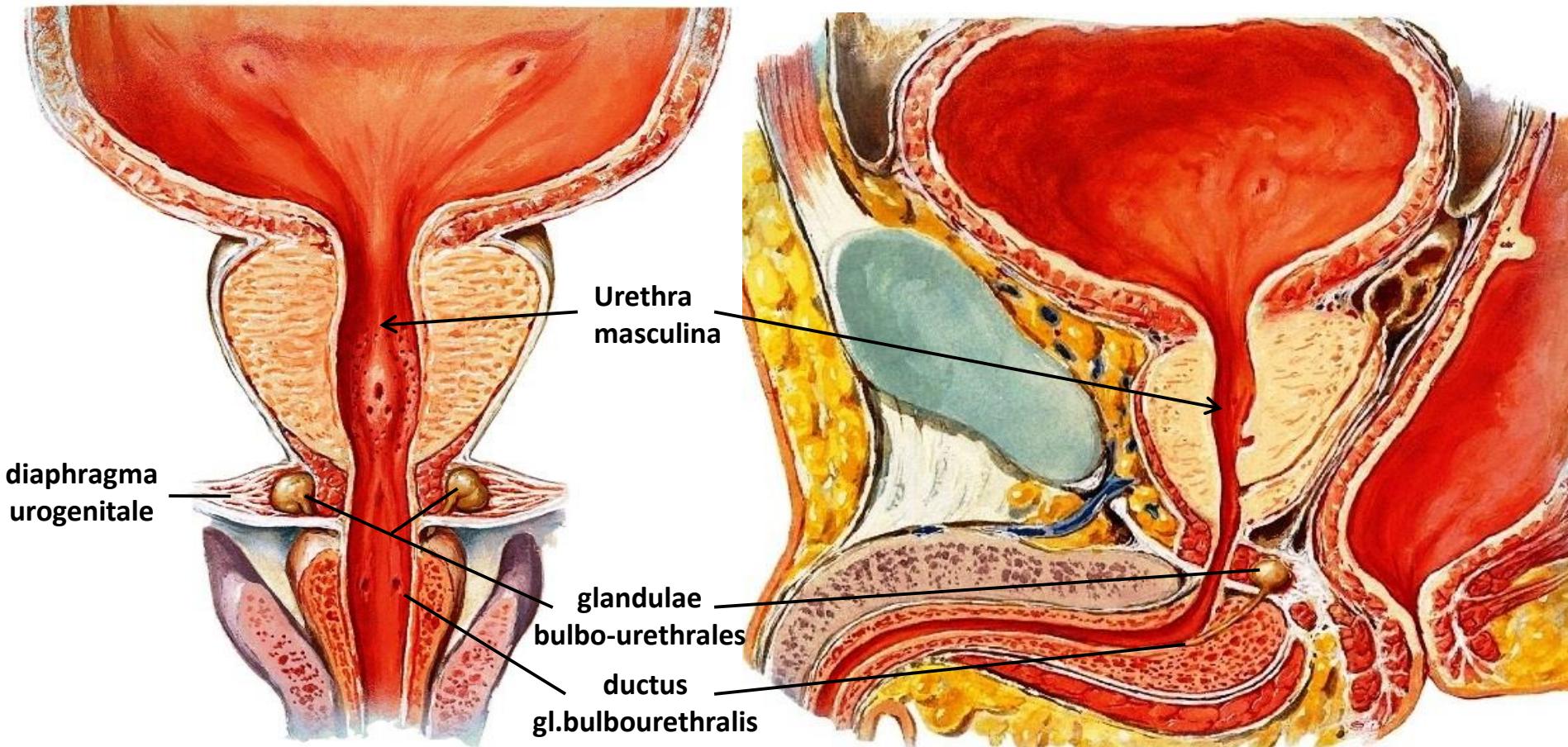

INERVACIJA
PLEXUS PROSTATICUS IZ
PLEXUS PELVICUS-A

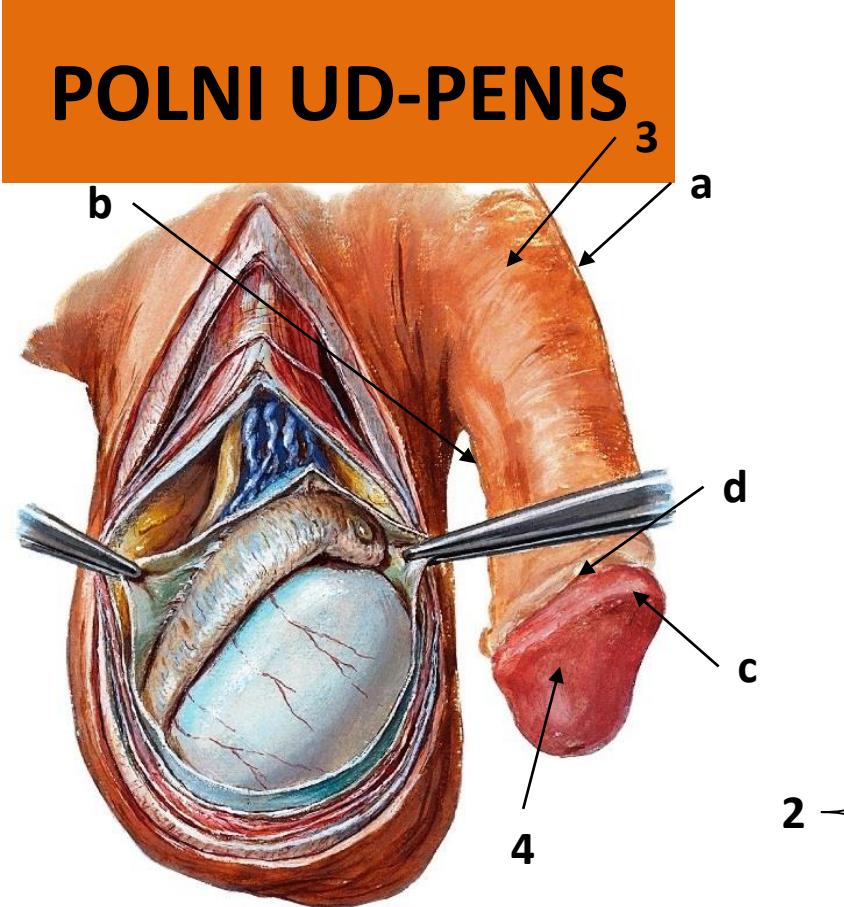

GLANDULAE BULBO-URETHRALES Cowperi

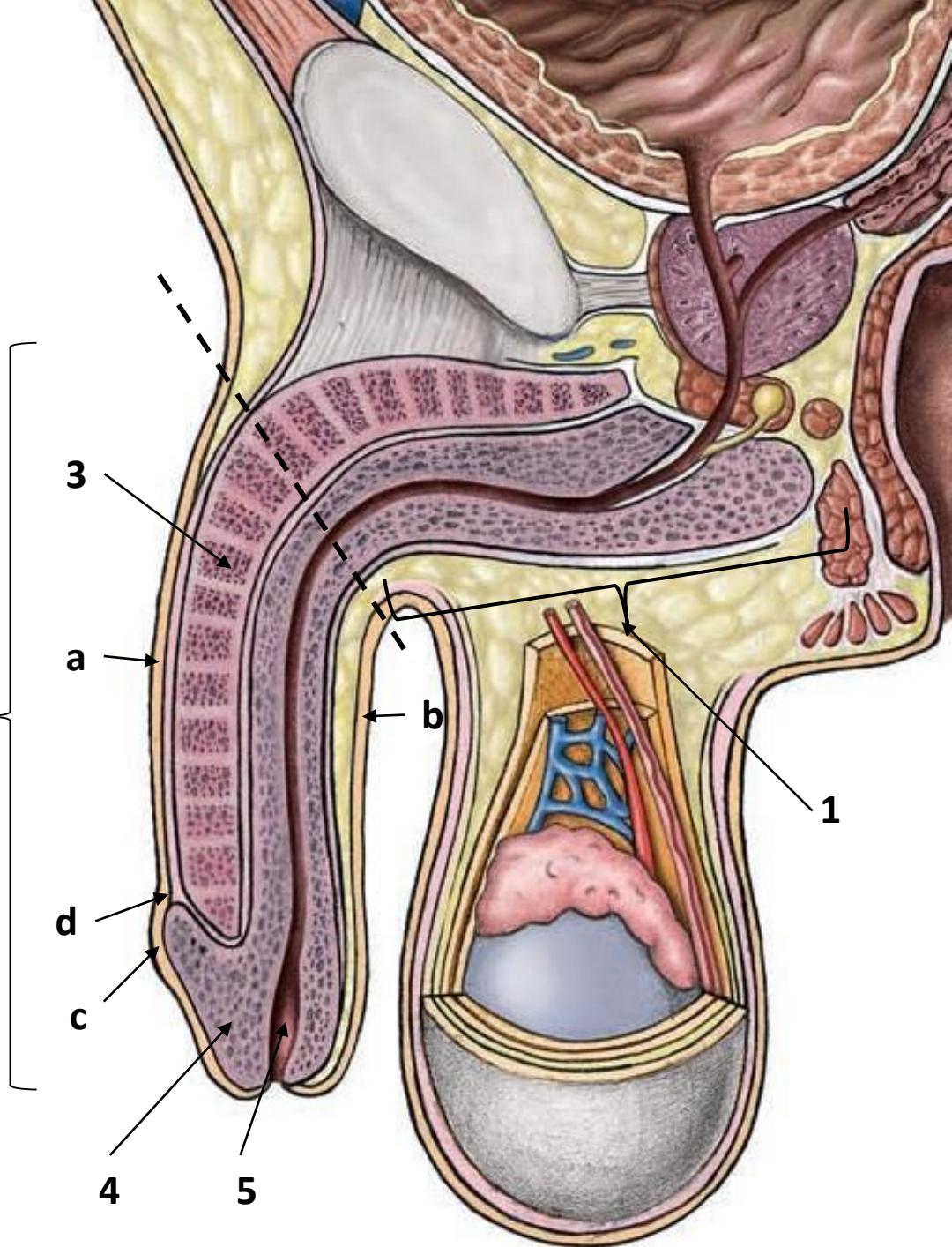
- parne žlijezde, veličine zrna graška
- sekretuju dio sijemene tečnosti
- u nivou diaphragma urogenitale
- ductus gl. bulbourethralis → fossa bulbi

POLNI UD-PENIS

1. PARS FIXA – RADIX PENIS
2. Slobodni dio-PARS LIBERA
3. Tijelo- CORPUS PENIS
  - a) Gornja strana-DORSUM PENIS
  - b) Donja- FACIES URETHRALIS
4. GLANS PENIS
  - c) CORONA GLANDIS
  - d) COLLUM GLANDIS
5. URETHRA MASCULINA

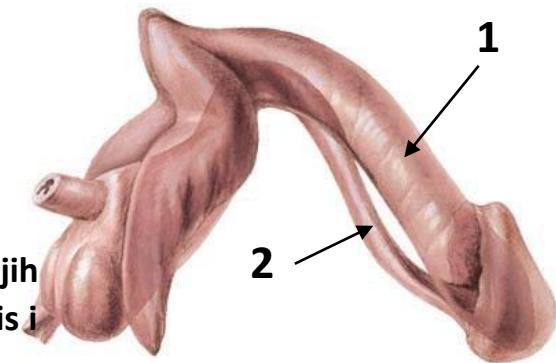
GRAĐA

POLNI UD ČINE:

I. EREKTILNA TIJELA

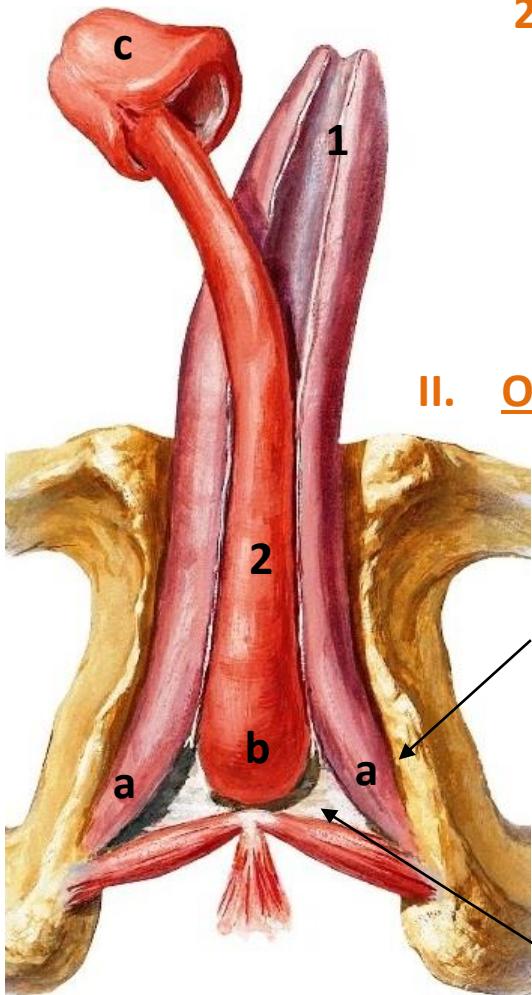
1. KAVERNOZNO TIJELO- CORPUS CAVERNOSUM, paran

- a) Kraci-CRURA PENIS (uz pomoć njih pričvršćen za ramus inferior ossis pubis i granu sedalne kosti)

2. ŠUPLJIKAVO TIJELO- CORPUS SPONGIOSUM

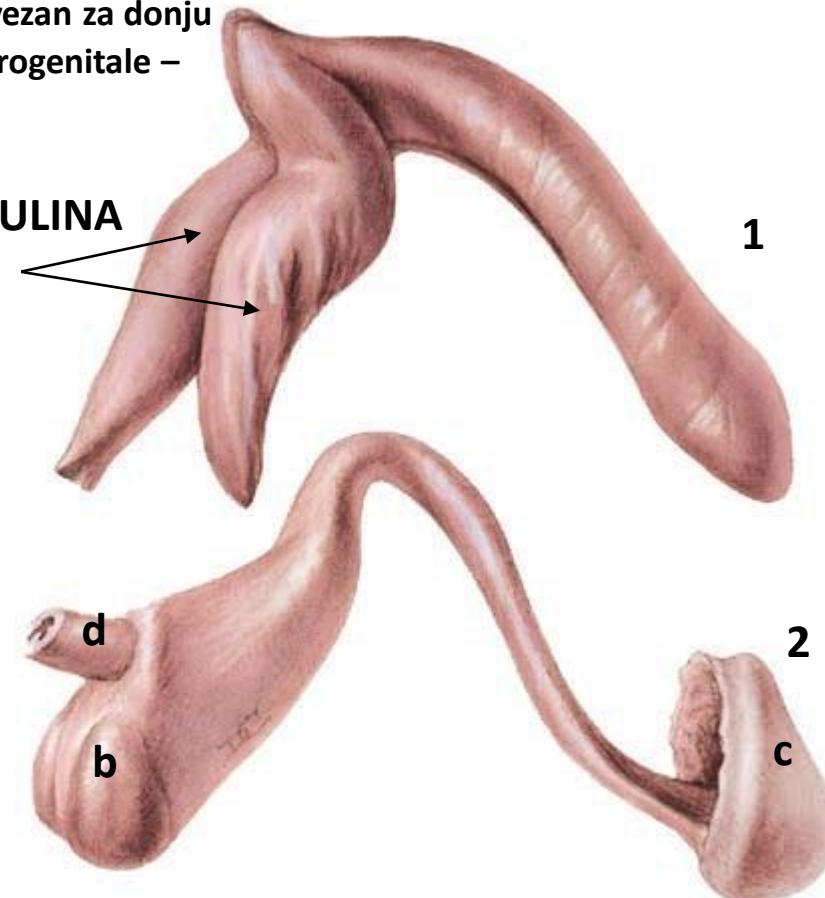
- b) BULBUS PENIS (vezan za donju stranu diaphragma urogenitale – membrana perinei)
- c) GLANS PENIS
- d) URETHRA MASCULINA

II. OMOTAČI

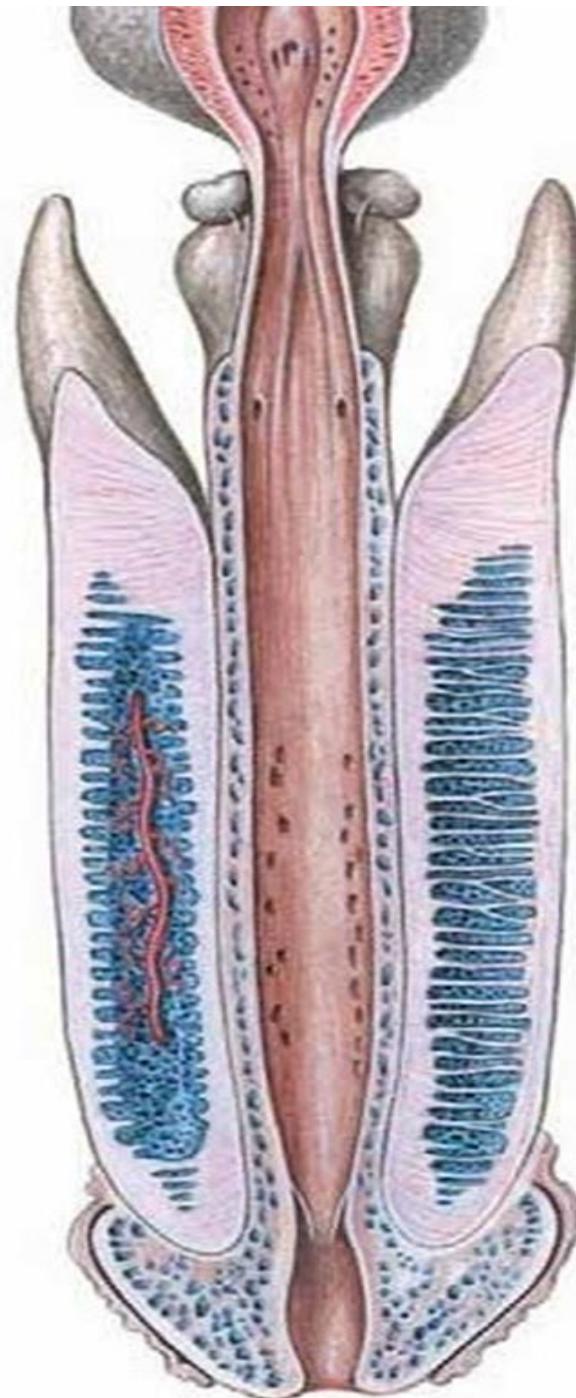
Ramus inferior
ossis pubis

Membrana perinei

Grada

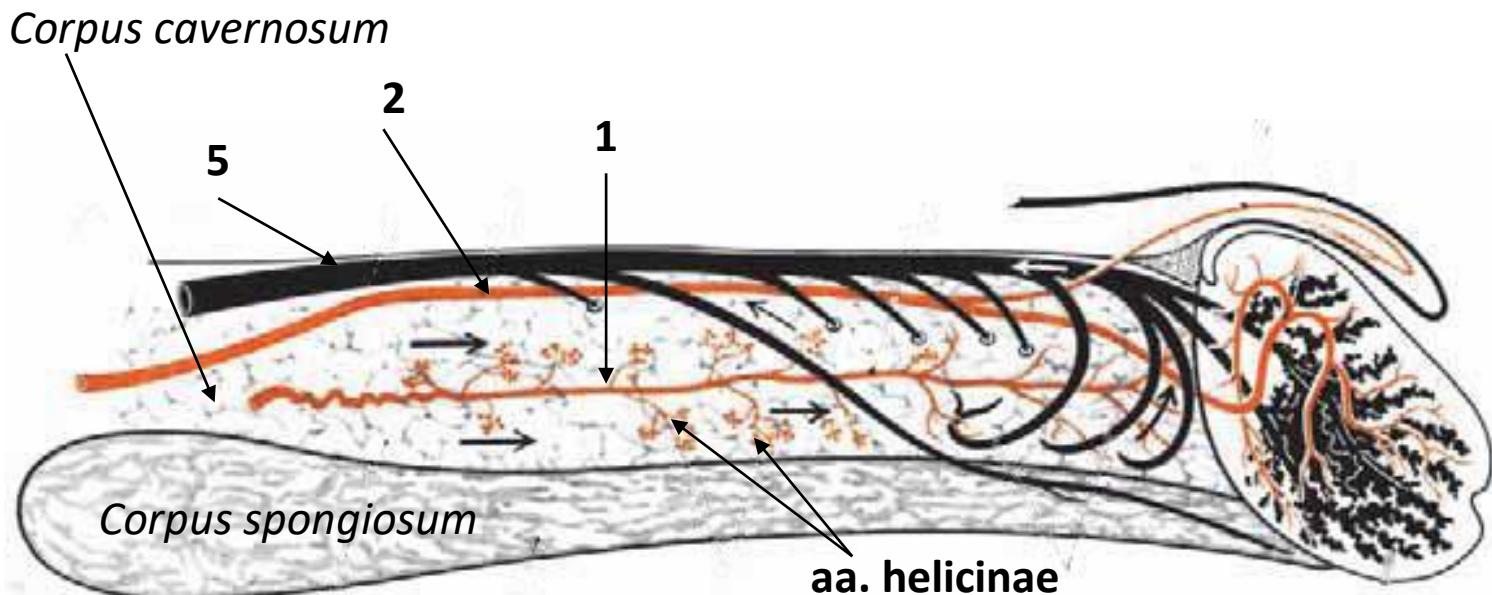
- ✓ Kavernozna ili šupljikava tijela su proširenji kapilari funkcionalnih krvnih sudova polnog uda-a.profunda penis koja se rasipa se u tanke vijugave grančice aa.helicinae koje se završavaju u šupljinama, a iz njih polaze kavernozne vene vv.cavernosae- odlaze u v.dorsalis penis. Između šupljina nalaze se pregrade mišićno-elastičnog tkiva
- ✓ Sundjerasto tijelo kroz koje prolazi mokraćna cijev-uretra, je u stvari bogat venski splet u vezivnom tkivu mokraćne cijevi, koja se lako puni i prazni

VASKULARIZACIJA I INERVACIJA

1. A. PROFUNDA PENIS – funkcionalni krvni sud --- aa. helicinae
2. A. DORSALIS PENIS-nutritivni krvni sud
3. A. URETHRALIS
4. VV. DORSALES PENIS SUPERFICIALES --
- vv. pudendae externae --- v. saphena magna --- v. femoralis
5. V. DORSALIS PROFUNDA PENIS --- plexus venosus vesicalis

- **SOMATSKA INERVACIJA**
  1. N. DORSALIS PEDIS --- n. pudendus (a)
  2. RAMUS GENITALIS N. GENITOFEMORALIS
- **AUTONOMNA INERVACIJA**
  3. NN. CAVERNOSI PENIS --- plexus pelvis (b)

URETHRA MASCULINA

polazi od unutrašnjeg otvora na bešici, prolazi kroz prostatu, ulazi u spongiozno tijelo, otvara se na vrhu glansa spoljašnjim otvorom

3 TOPOGRAFSKA DIJELA

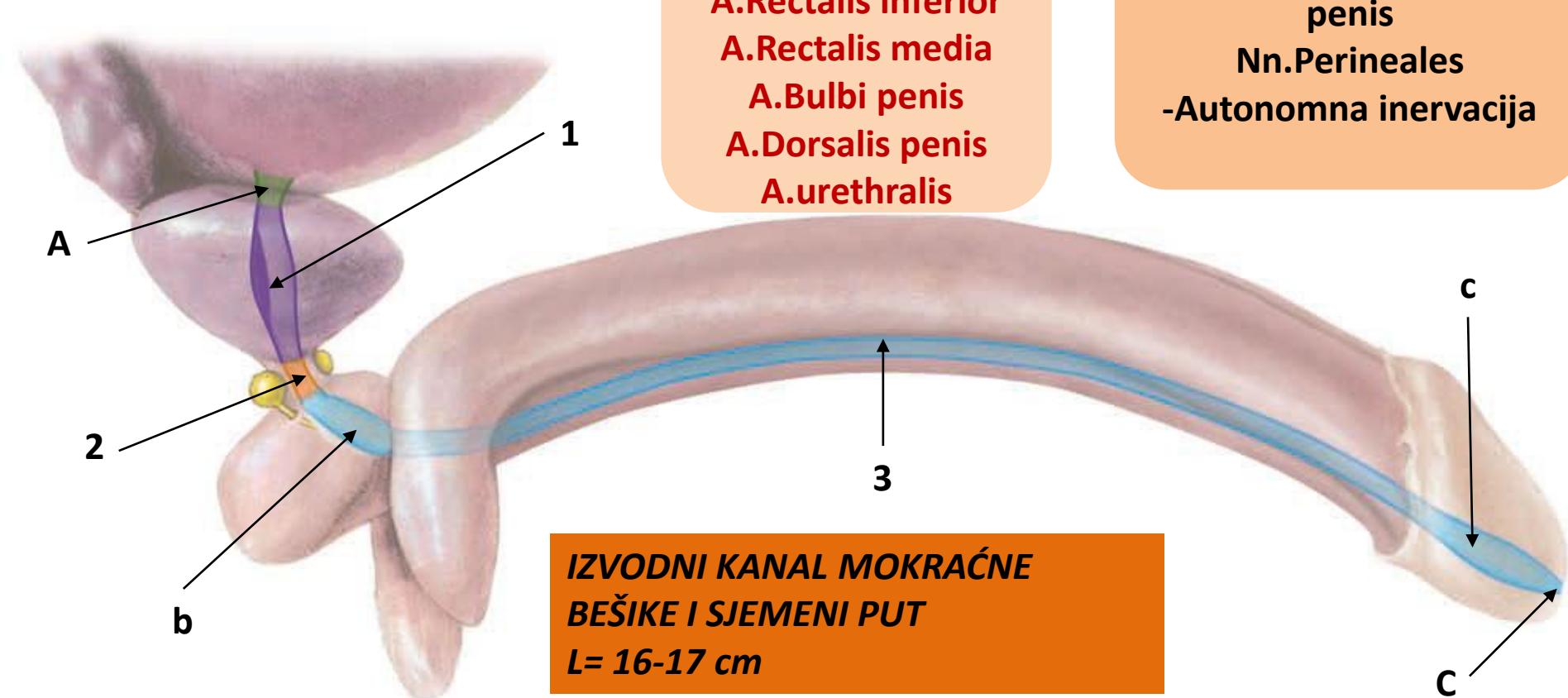
1. PARS PROSTATICA
2. PARS MEMBRANACEA
3. PARS SPONGIOSA

3 FIZIOLOŠKA PROŠIRENJA

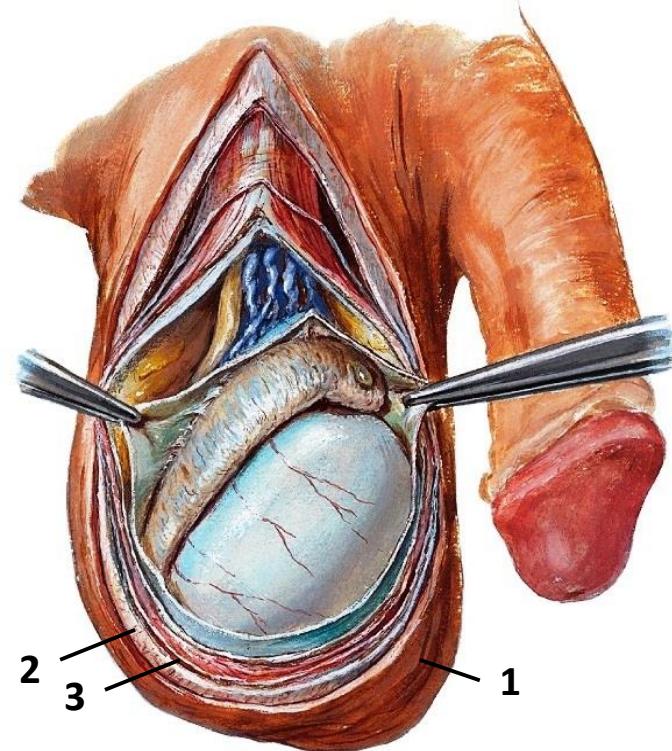
- a) PARS PROSTATICA
- b) FOSSA BULBI
- c) FOSSA NAVICULARIS

3 FIZIOLOŠKA SUŽENJA

- A. OSTIUM URETHRAE INTERNUM
- B. PARS MEMBRANACEA
- C. OSTIUM URETHRAE EXTERNUM

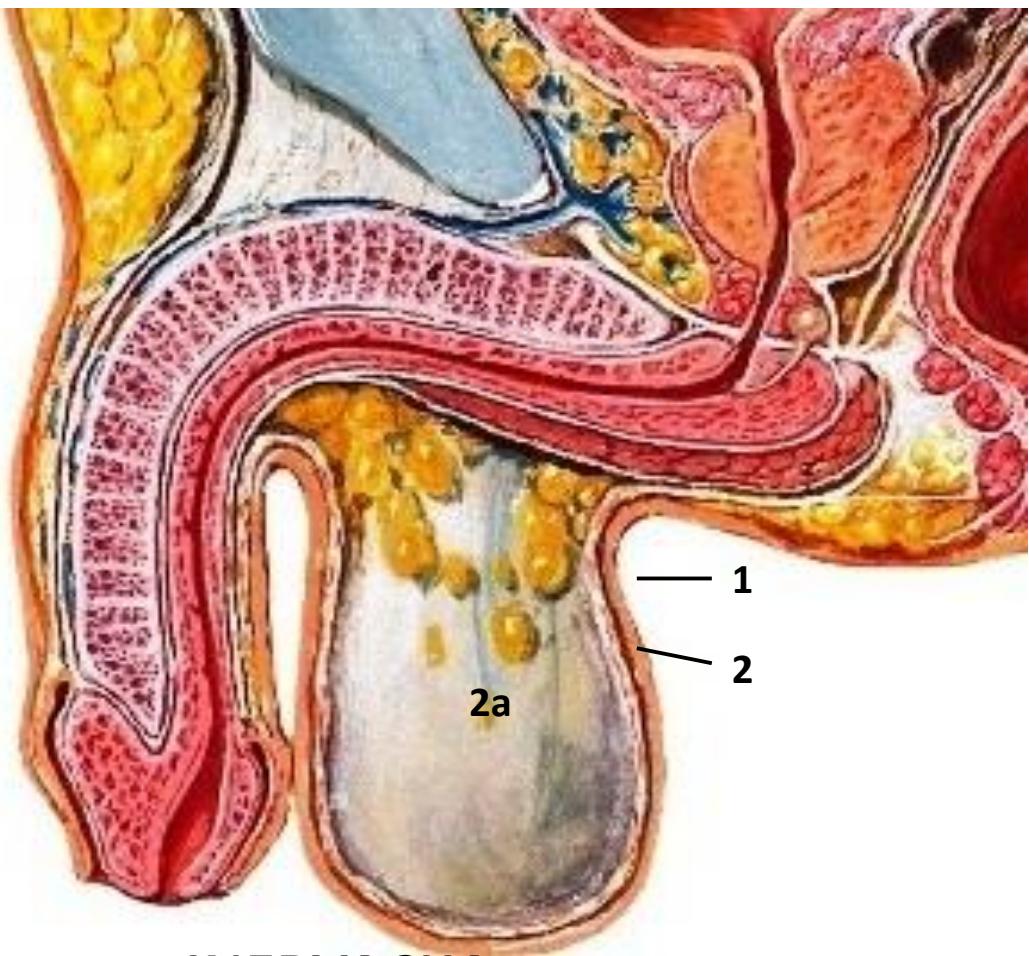
MOŠNICE-SCROTUM su kožna kesa u kojoj su smješteni semnici i nihovi omotači

1. Koža-Cutis scroti (raphe scroti)
2. Krzno,glatke mišićne ćelije-Tunica dartos
3. Tela subcutanea

VASKULARIZACIJA:

- **RAMI SCOTALES ANTERIORES**
- **RAMI SCOTALES POSTERIORES**
- **VENE SU PRITOKE V. SAPHENA MAGNA I V. PUDENDA INTERNA**

INERVACIJA:

- **NN. SCOTALES ANTERIORES (n. ilioinguinalis)**
- **NN. SCOTALES POSTERIORES (nn. perineales)**

Unutrašnji polni organi

- a. *Ovarium (jajnik)*
- b. *Tuba uterina (jajovod)*
- c. *Uterus (materica)*
- d. *Vagina (usmina)*

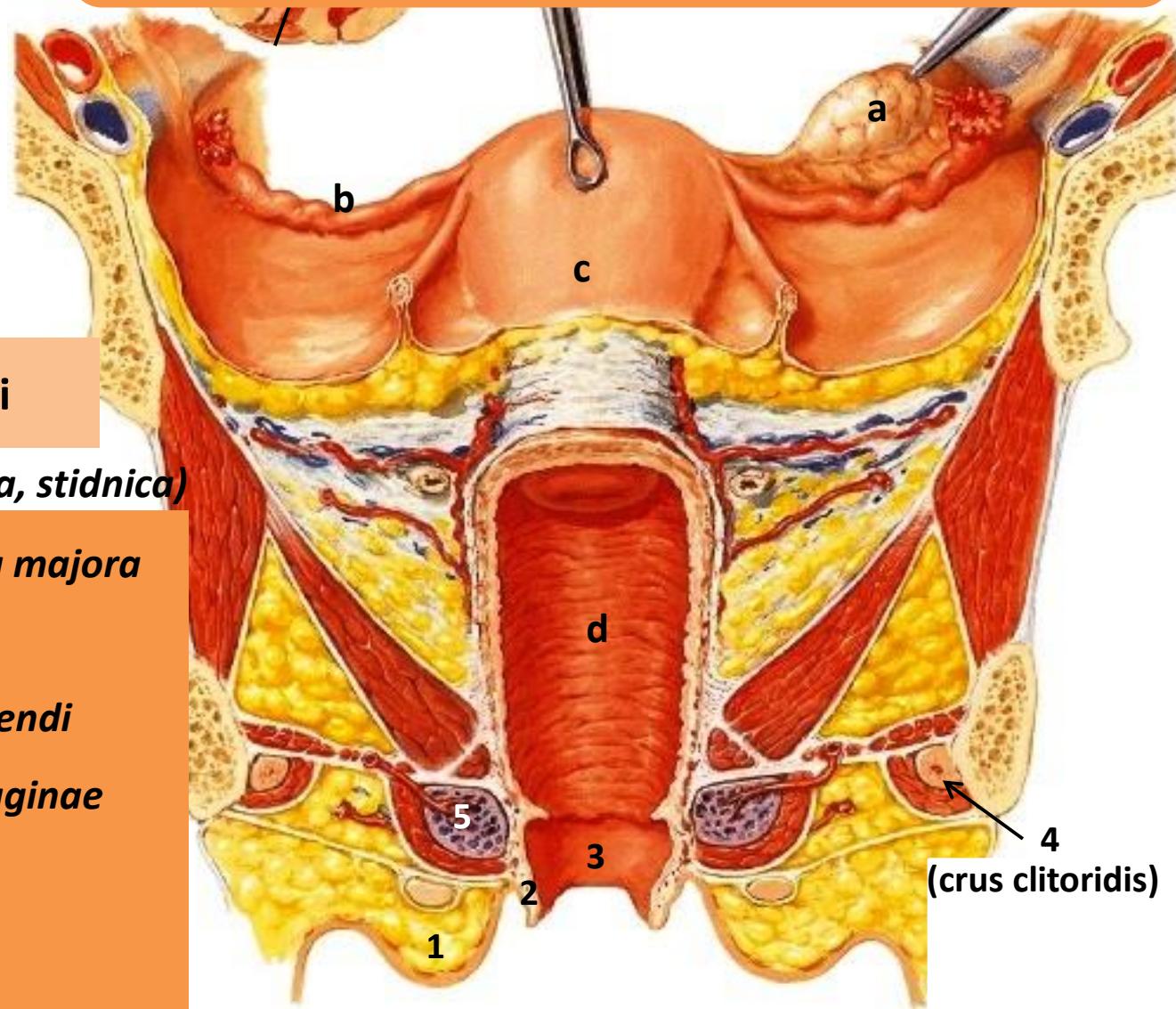
Ženski polni organi

Organa genitalia feminina

Spoljašnji polni organi

Pudendum femininum (vulva, stidnica)

- 1. *Velike stidne usne- Labia majora pudendi*
- 2. *Male- Labia minora pudendi*
- 3. *Predvorje-Vestibulum vaginae*
- 4. *Dražica- Clitoris*
- 5. *Bulbus vestibuli*
- 6. *Glandulae vestibulares majores et minores*

I) Velike usne-LABIA MAJORA

PUDENDI

1. Commissura labiorum anterior
2. Commissura labiorum posterior
3. Rima pudendi

II) Male usne-LABIA MINORA

PUDENDI

4. Praeputium clitoridis
5. Frenulum clitoridis
- Vestibulum vaginae

III) Dražica- CLITORIS

IV) Prijedorje-VESTIBULUM

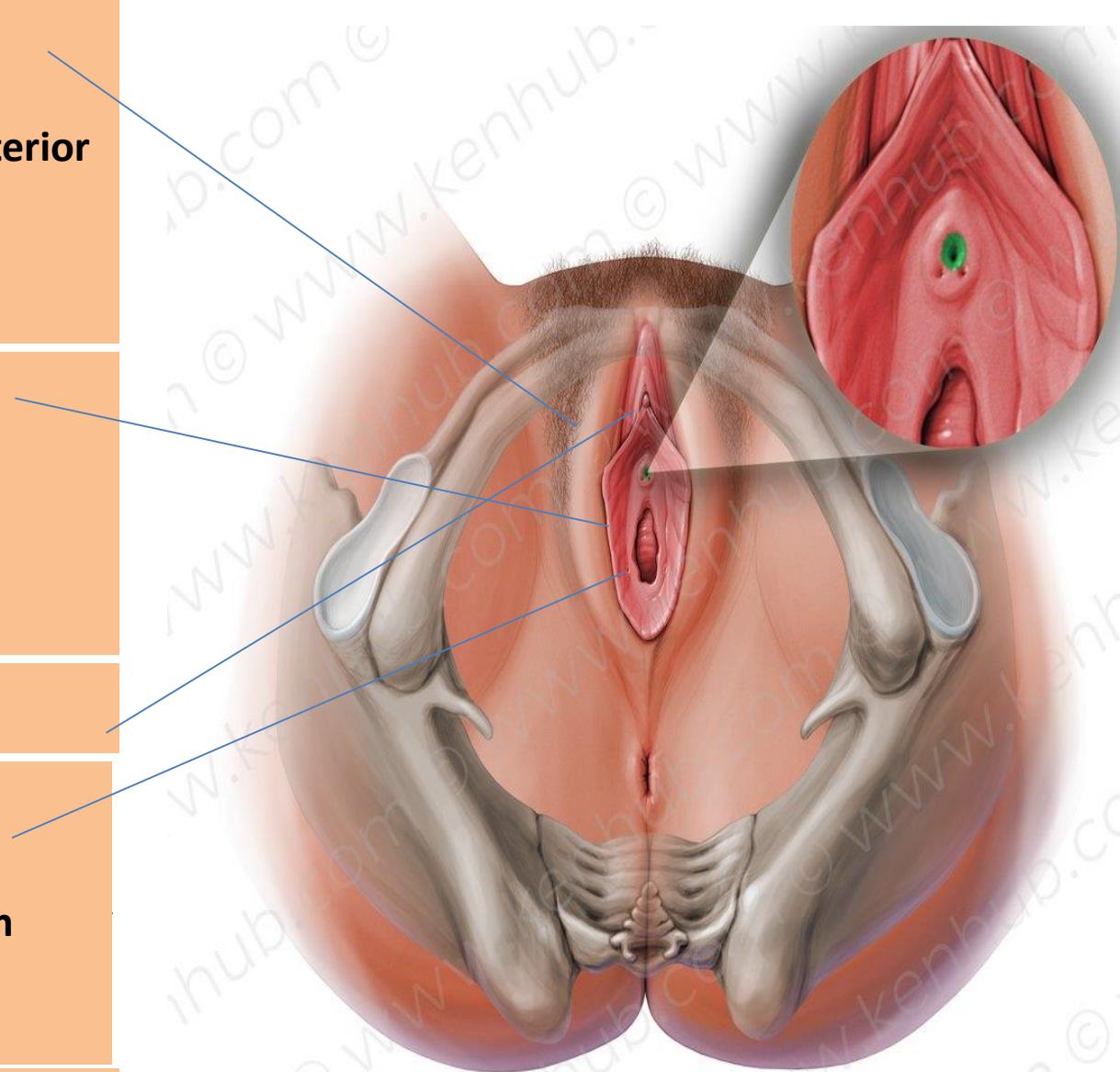
VAGINAE

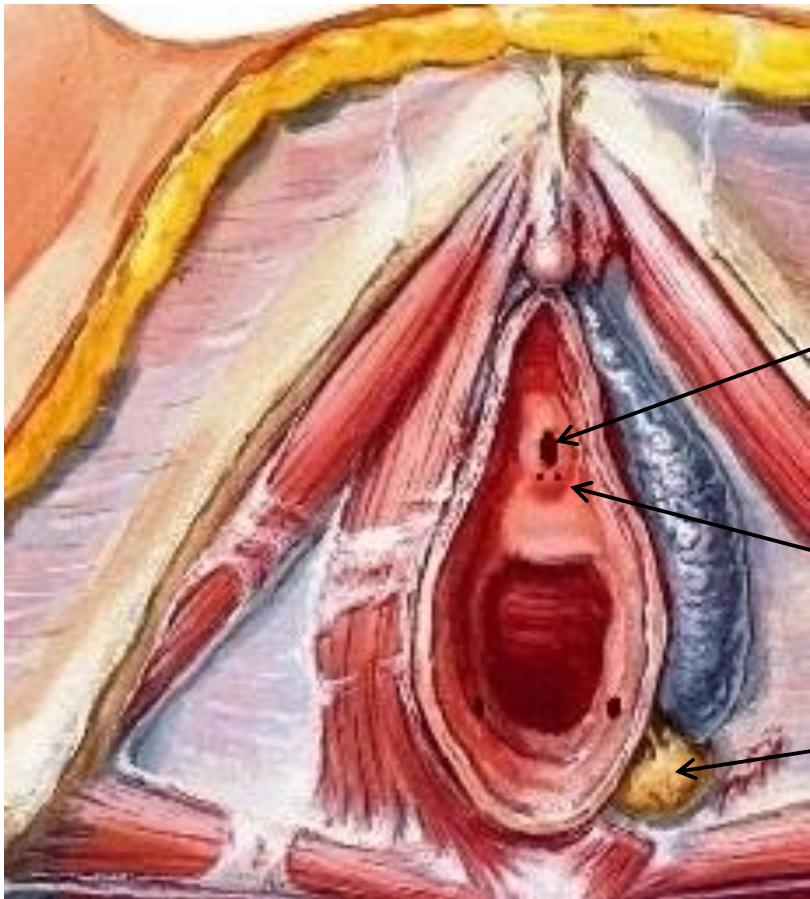
6. Ostium urethrae externum
7. Carunculae hymenales
8. Ostium vaginae

V) Žljezde-GLANDULAE

VESTIBULARES MAJORES

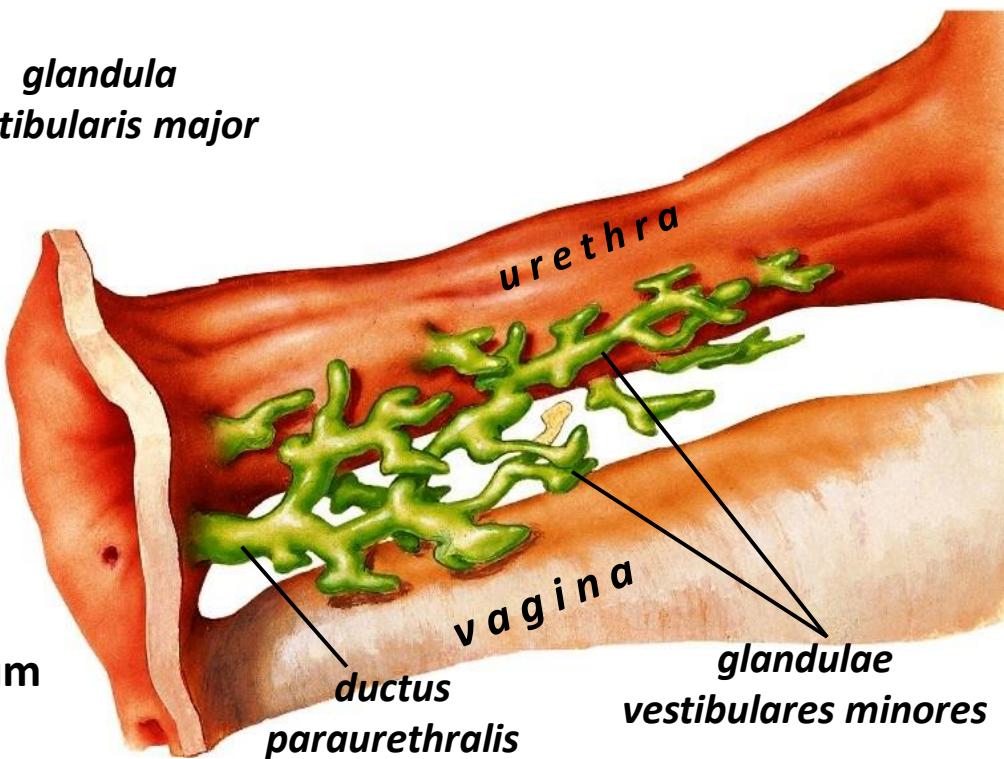
- otvori

I) GLANDULAE VESTIBULARES MAJORES – BARTHOLINI

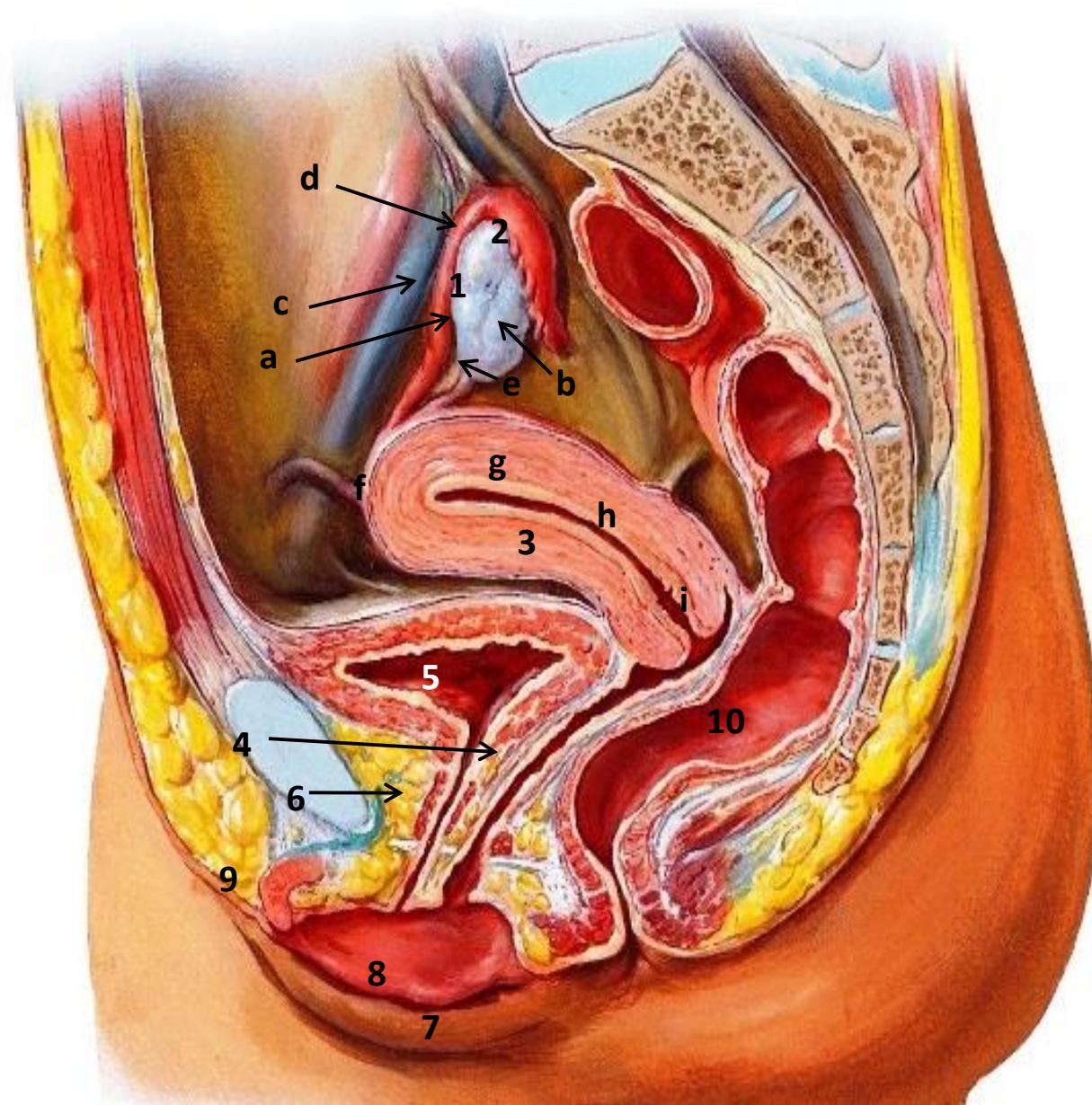
- Analoge bulbouretralnim žlijezdama muškarca
  - Veličine zrna pasulja
  - Izvodni kanal se otvara u žlijebu između labia minora i hymen-a
- ostium urethrae externum*
- ductus paraurethralis*
- glandula vestibularis major*

II) GLANDULAE VESTIBULARES MINORES

- Glandulae urethrales (Skene) su najveće
- Ductus paraurethrales – izvodni kanali koji se otvaraju oko ostium urethrae externum

ORGANA GENITALIA FEMININA INTERNA

1. Jajnik-OVARIUM
  - a. Unutrašnja strana-
Facies medialis
  - Spoljašnja strana-
Facies lateralis
- b. Slobodna ivica-Margo
liber
- c. Margo mesovaricus
- d. Extremitas tubaria
- e. Extremitas uterina

2. Jajovod-TUBA UTERINA

3. Materica-UTERUS
  - f. Dno- Fundus uteri
  - g. Tijelo- Corpus uteri
  - h. Suženje- Isthmus
uteri
  - i. Vrat- Cervix uteri

4. Usmina-VAGINA

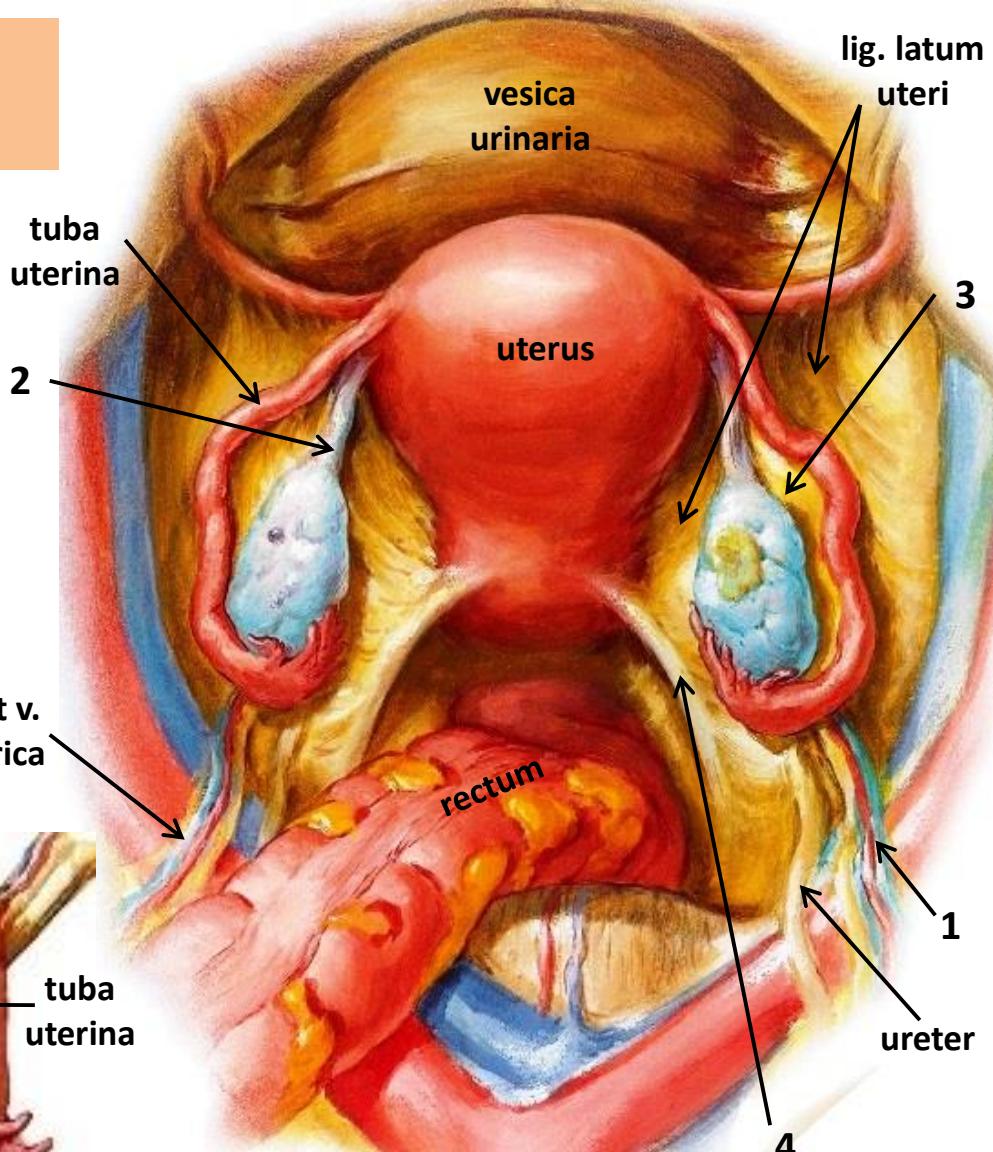
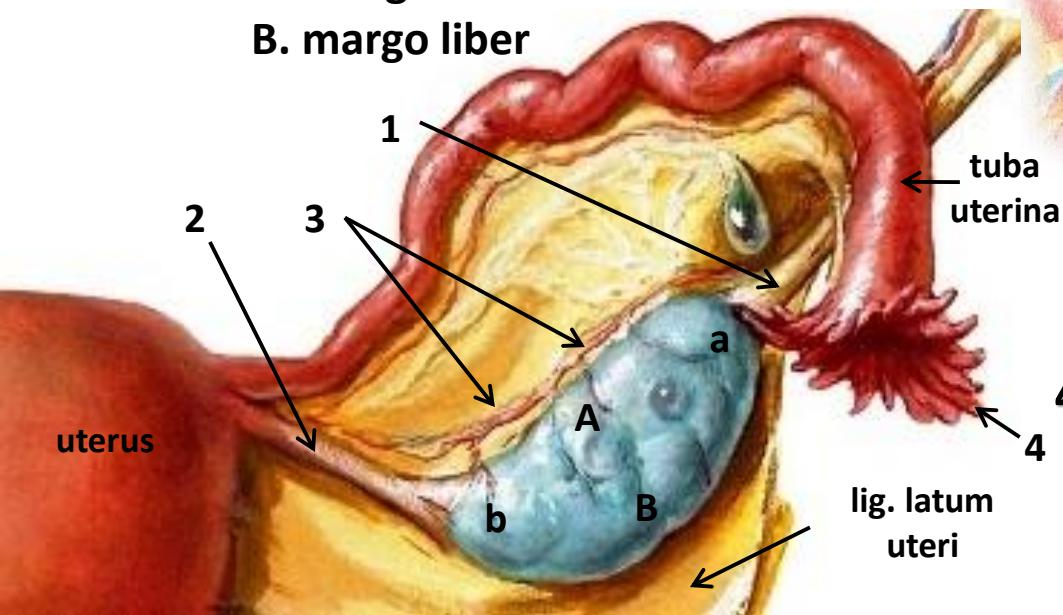
JAJNIK-OVARIUM

- Ženska polna žljezda
- Stvara ovocit, estrogen i progesteron
- Reguliše menstrualni ciklus i trudnoću
- Ovalnog oblika čvrste kozistencije
- Dimenzije: 4 x 3 x 1 cm - težina 10 g

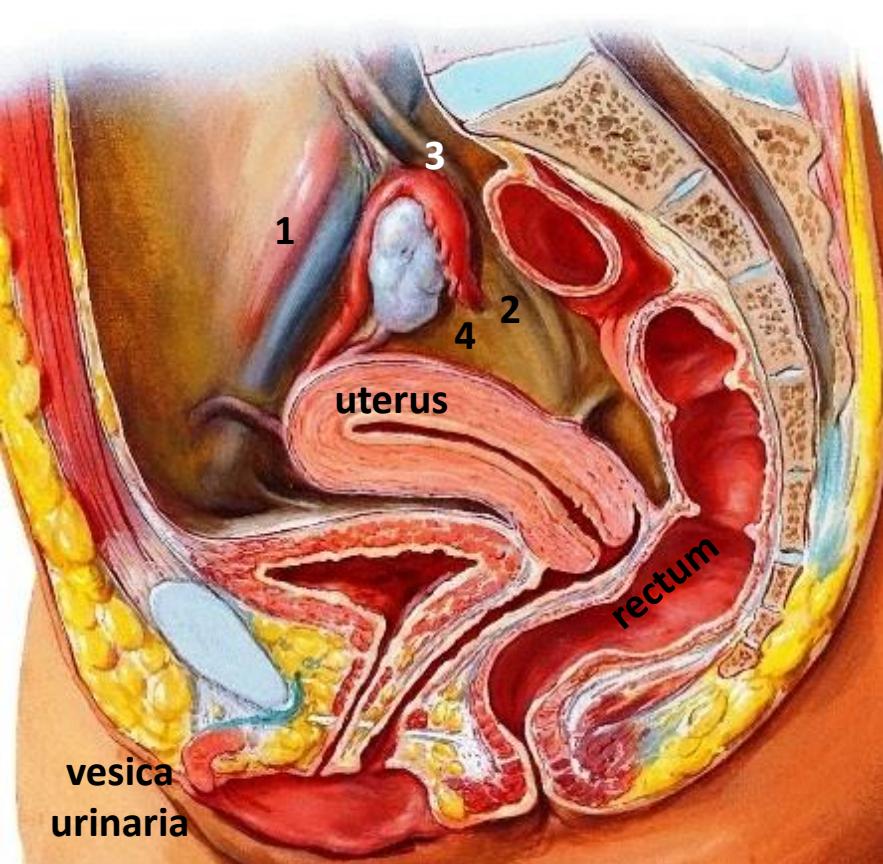
2 STRANE: I. Spoljašnja-facies lateralis
II. Unutrašnja-facies medialis

2 POLA: a. Gornji- extremitas tubaria
b. Donji- extremitas uterina

2 IVICE: A. margo mesovaricus
B. margo liber

4 VEZE: 1. lig. suspensorium ovarii
2. lig. ovarii proprium
3. mesovarium
4. fimbria ovarica

GRANICE:

Odozgo – 1. a iliaca externa

Pozadi – 2. a. iliaca interna

3. ureter

Naprijed – 4. lig. latum uteri

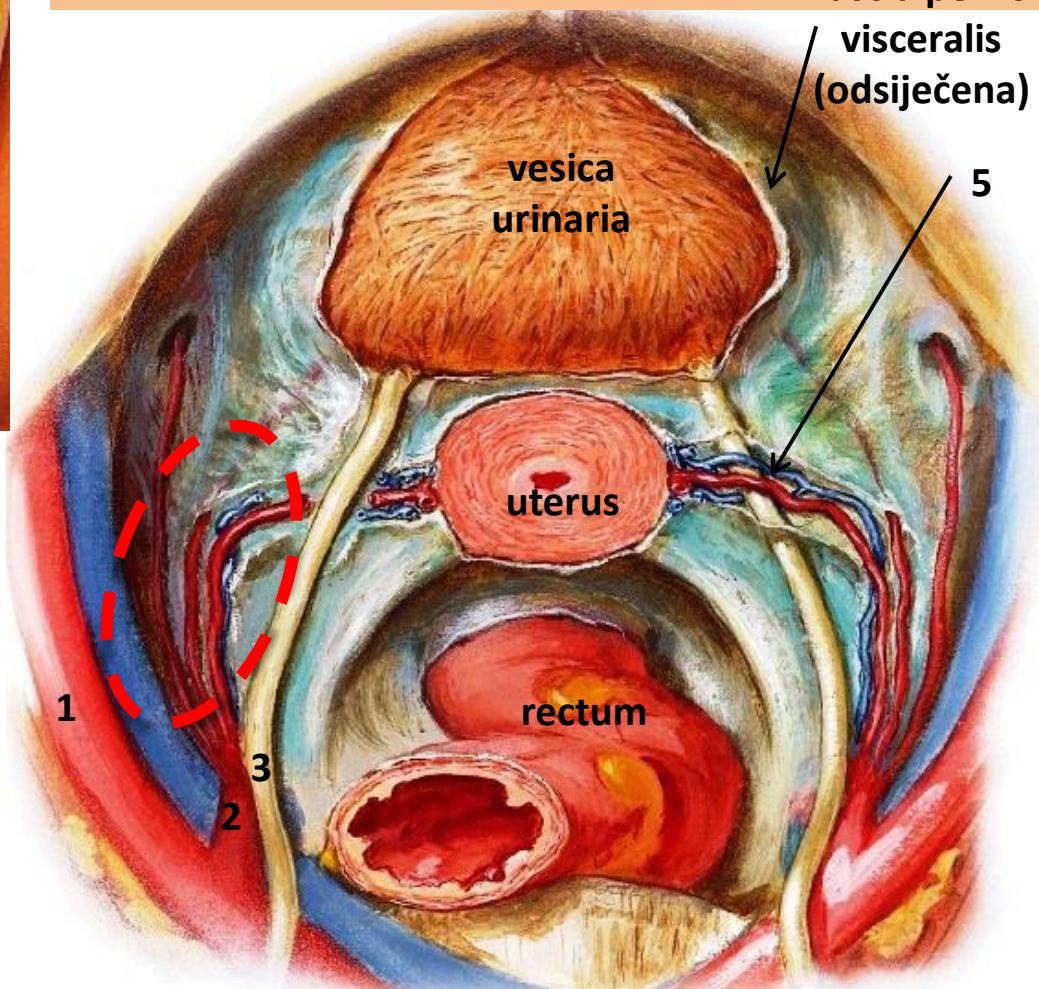
Odozdo – 5. a. uterina

- ispod peritoneuma fossae

ovaricae leži n. obturatorius

FOSSA OVARICA-jama jajnika

- Jajnik je u peritonealnom spratu male karlice
- Plitka jamica peritoneuma u kojoj leži jajnik
- Jajnik je ekstraperitonealan organ

I. Spoljašnji epitelnji omotač-
Epithelium ovarii

II. Zbijena kolagena vlakna
grade bjeličastu opnu-
Tunica albuginea

III. Jajničko tkivo-Stroma ovarii
IIIa. *Kora jajnika-*

Cortex, sadrži jajničke
meškove, folikule, koji
izbacuju jajnu ćeliju-
ovulacija

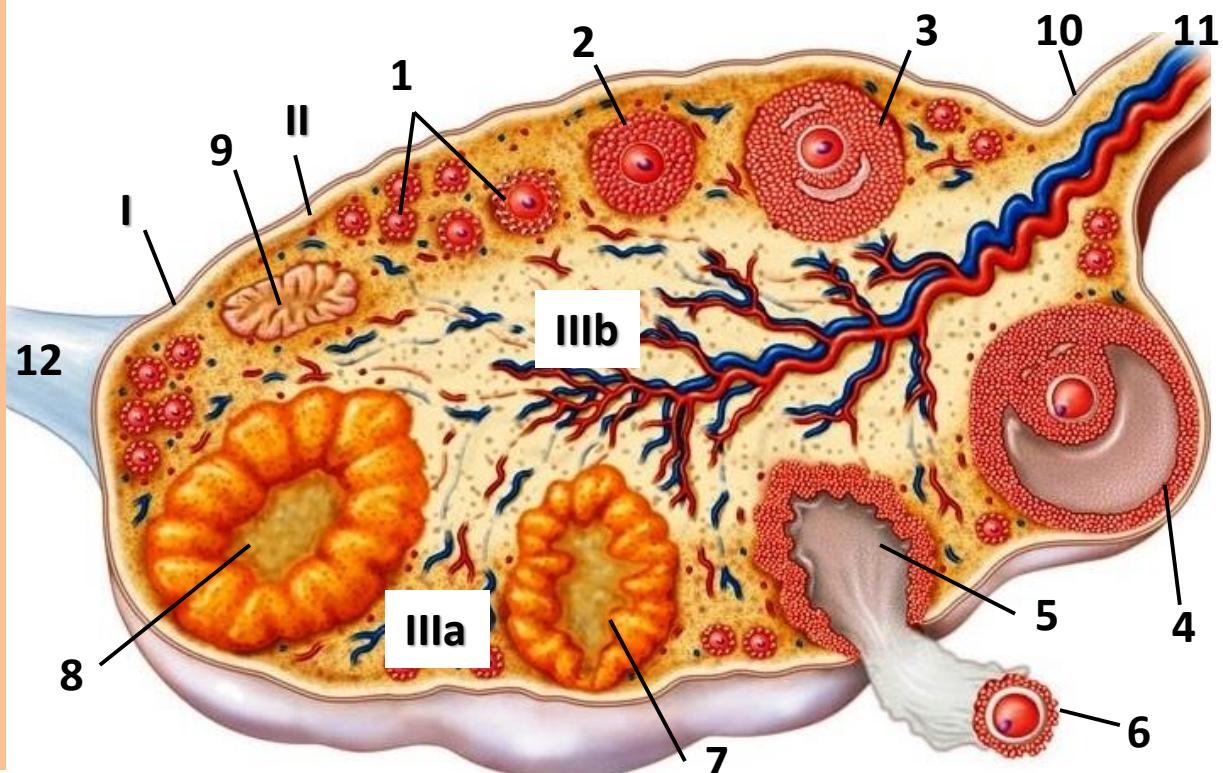
IIIb. *Medulla ovarii (zona
vasculosa)*

podrazumijeva
cijelokupno tkivo
jajnika koje se nalazi
ispod njegove tanke
kore. Čini ga rastresito
vezivno tkivo, obilje
krvnih sudova,
elastična i glatka
mišićna vlakna

GRAĐA

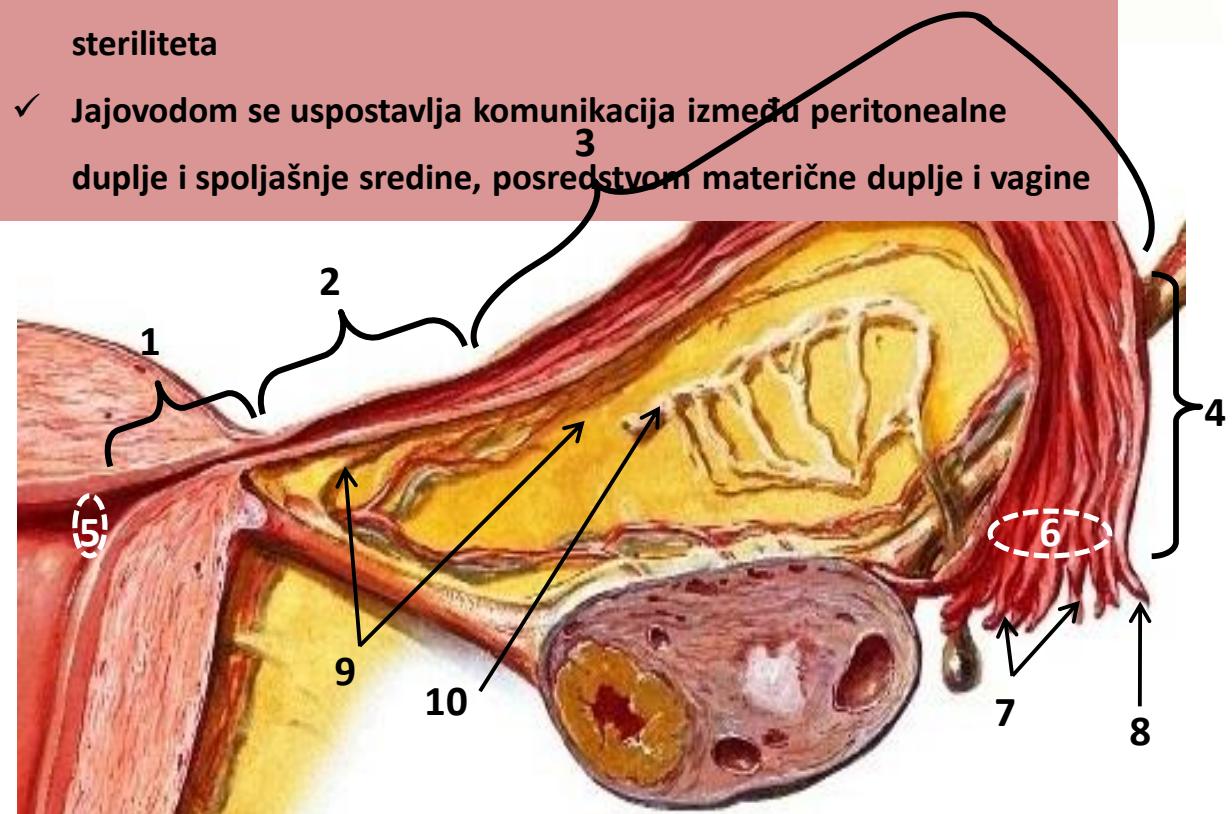
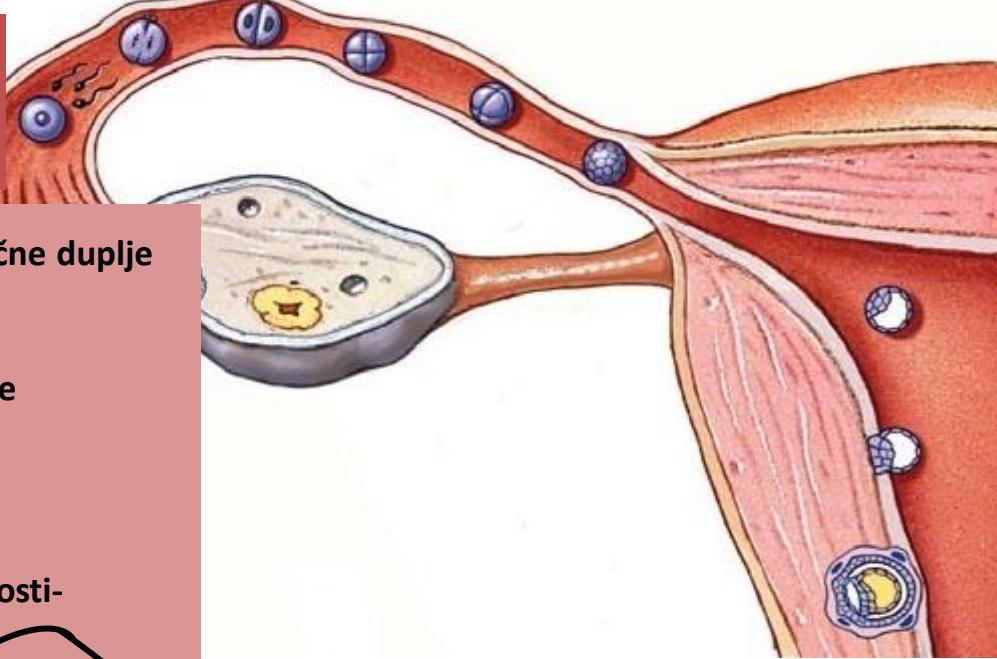
-Jajnik je građen iz spoljašnjeg
epiteljnog omotača i jajničkog tkiva ili
strome koje se nalazi u unutrašnjosti
organa

-U generativnom dobu žene, počev od
puberteta do klimakterijuma, sazri oko
400 meškova

JAJOVOD-TUBA UTERINA

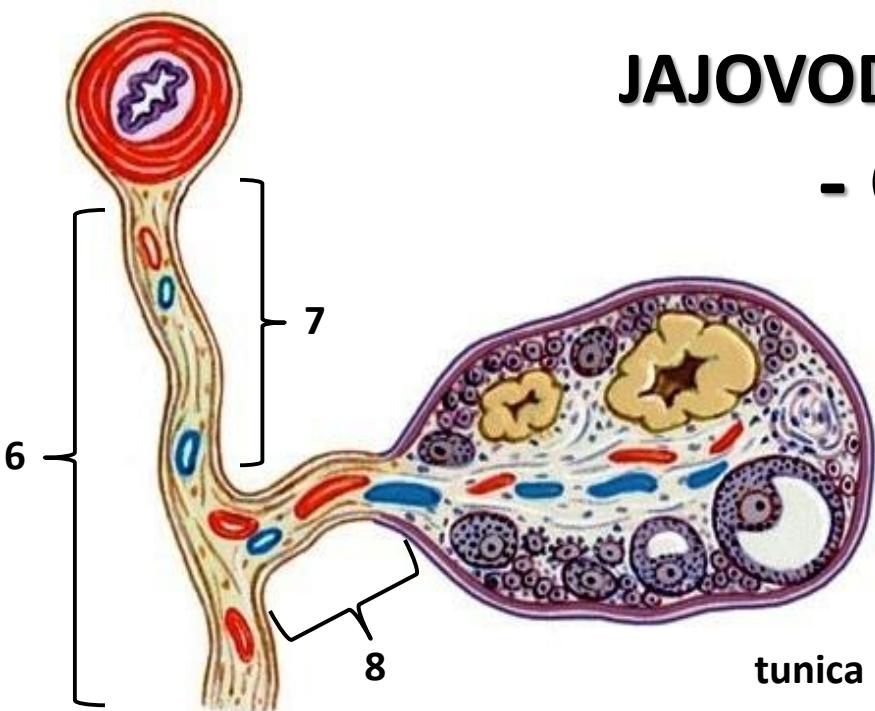
- ✓ Parni sluzokožno-mišićni kanal koji se pruža od materične duplje do jajnika, na kojem se završava trbušnim otvorom
- ✓ Uloga- Prihvata jajnu ćeliju i transportuje je do materice
- ✓ U ampuli jajovoda dolazi do oplođenja (fecundatio)
- ✓ Dužina jajovoda 10 - 15 cm, kalibar od 1 do 8 mm
- ✓ Neprolaznost jajovoda-jedan od čestih uzroka neplodnosti-steriliteta
- ✓ Jajovodom se uspostavlja komunikacija između peritonealne duplje i spoljašnje sredine, posredstvom materične duplje i vagine

1. Pars uterina
2. Isthmus tubae uterinae
3. Ampulla tubae uterinae
4. Infundibulum tubae uterinae
5. Ostium uterinum tubae
6. Ostium abdominale tubae uterinae
7. Fimbriae tubae
8. Fimbria ovarica
9. Mesosalpinx
10. Epoophoron

JAJOVOD -TUBA UTERINA

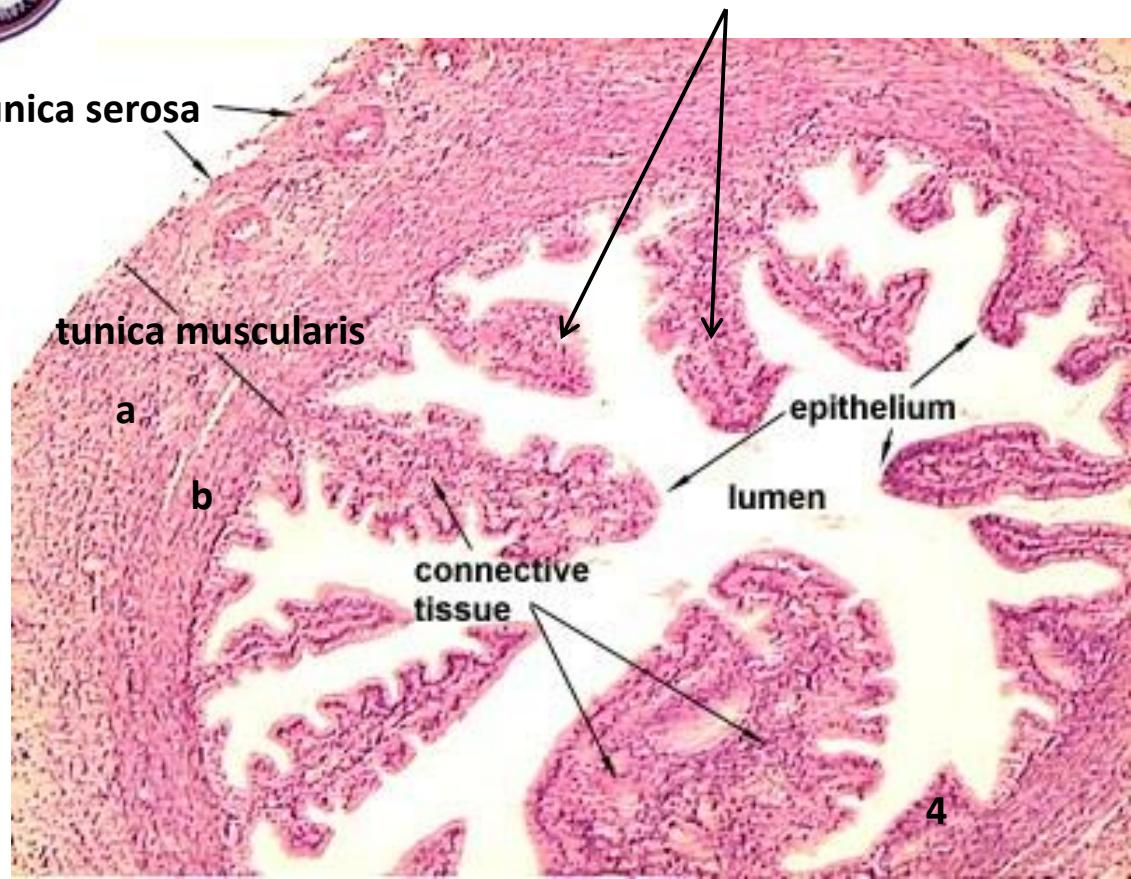
- GRAĐA -

1. Serozni omotač-Tunica serosa
2. Podperitonealni-Tela subserosa
3. Tunica muscularis
  - a. Stratum longitudinale
  - b. Stratum circulare
4. Mišićni-Tunica mucosa
5. Plicae tubariae
6. Lig. Latum uteri
7. Mesosalpinx
8. Mesovarium

- Zid jajovoda je debeo 2-3 mm
- Jednoredni cilindrični epitel sa trepljama
- Sekret bogat proteinima za ishranu ovuluma
- kalibr lumena promjenjiv od 1 do 8 mm

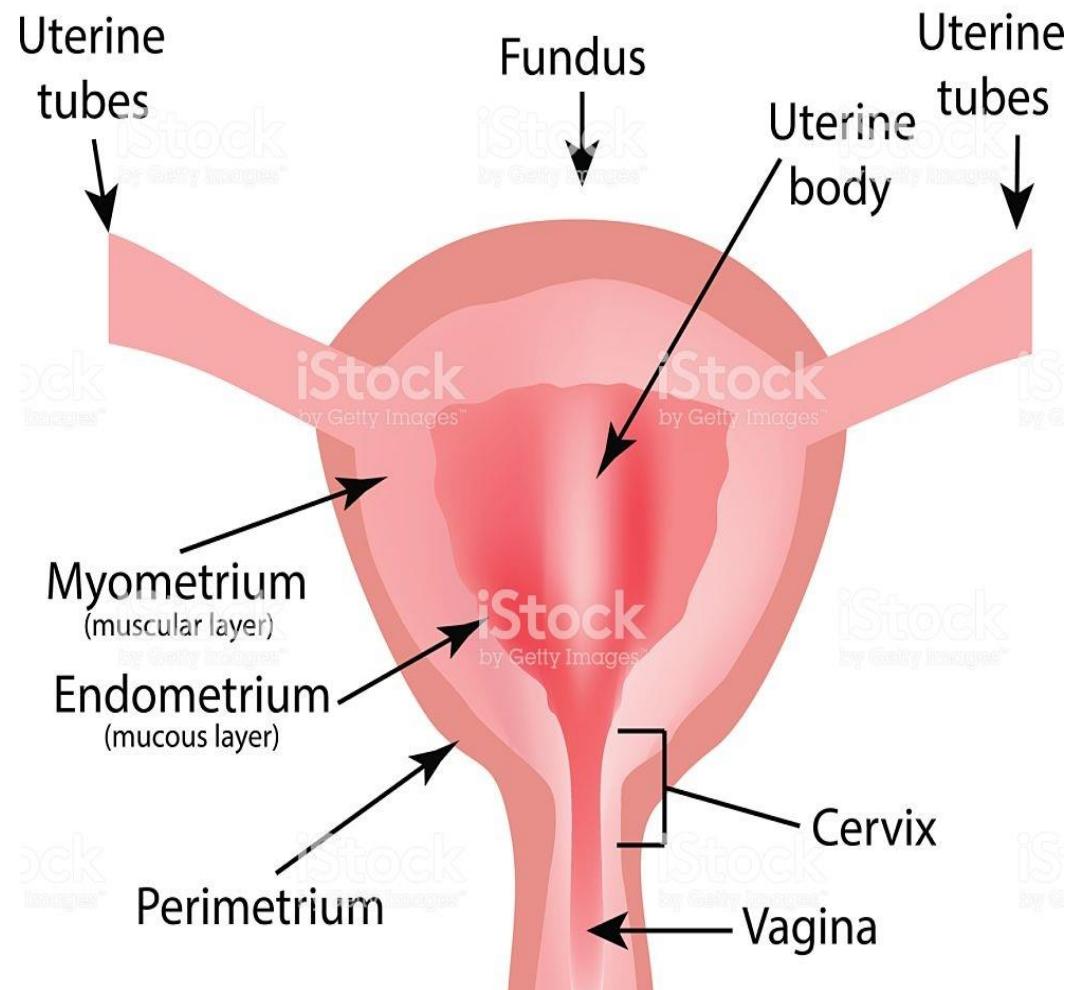
plicae tubariae

- Sluzokožno-mišićni, šuplji organ, postavljen na genitalnom putu između jajovoda i vagine
- Oblik-zarubljene kupe ili kruške sa užim dijelom okrenutim naniže
- Kod žena koje nijesu rađale- $6 \times 4 \times 2$ cm, kod žena koje su rađale- $7 \times 7 \times 2.5$ cm. Težina-40-50 g
- Uloga-da primi iz jajovoda oplođenu jajnu ćeliju, da ga ugnijezdi u svoju sluzokožu, a zatim da hrani začetak u toku njegovog materičnog života i da ga, kad sazri istisne svojim kontrakcijama u spoljašnju sredinu
- Položaj-u maloj karlici, iza mokraće bešike, ispred rektuma, iznad vagine u kojoj se otvara svojim donjim krajem ili grlićem-cervix, odozgo je pokrivena vijugama tankog crijeva i sigmoidnim kolonom
- Materična šupljina dugačka je 5-7 cm,trouglastog oblika, na gornjim tjemenima trougla koji odgovaraju rogovima materice,nalaze se materični otvori jajovoda

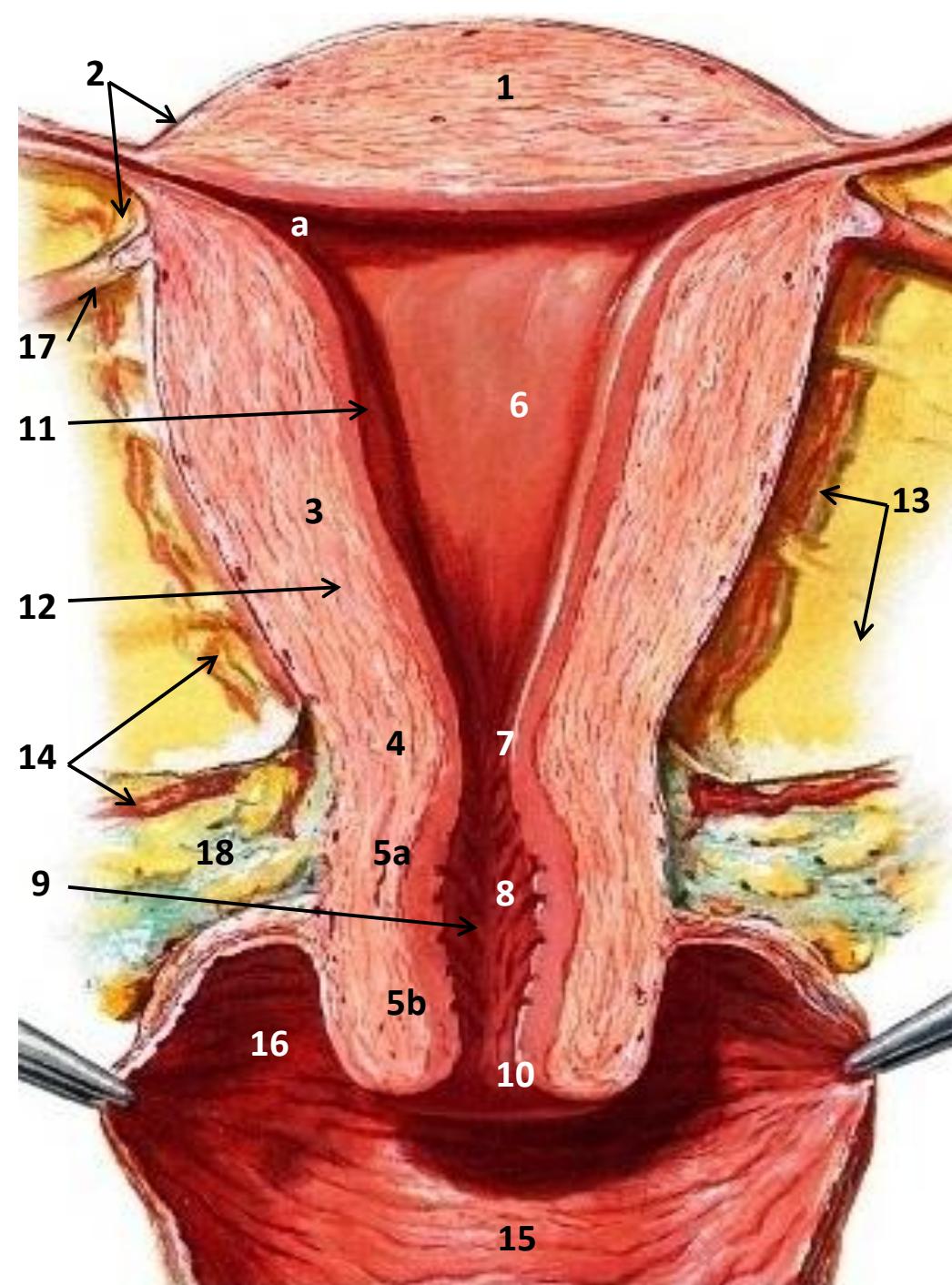
MATERICA-UTERUS

The structure of the uterus

Dijelovi

1. Fundus uteri
2. Cornu uteri
  - a. **Ostium uterinum tubae**
3. **Corpus uteri-2 strane, 2 ivice,dno, rogovи**
4. **Isthmus uteri-mjesto spajanja donjeg suženog dijela tijela sa gornjim užim krajem vrata**
5. **Cervix uteri-donji dio materice,odgovara jednoj trećini ukupne dužine**
  - a. **Portio supravaginalis**
  - b. **Portio vaginalis**
6. Cavitas uteri
7. Canalis isthmi
8. Canalis cervicis
9. Plicae palmatae
10. Ostium uteri
11. Endometrium
12. Myometrium
13. Lig. latum uteri (perimetrium)
14. A. et V. uterina
15. Vagina
16. Fornix vaginae, pars lateralis
17. Lig. ovarii proprium

UTERUS

- VARIJACIJE POLOŽAJA -

PARAMETRIUM + PARACOLPIUM (*pars vaginalis cervicis*)

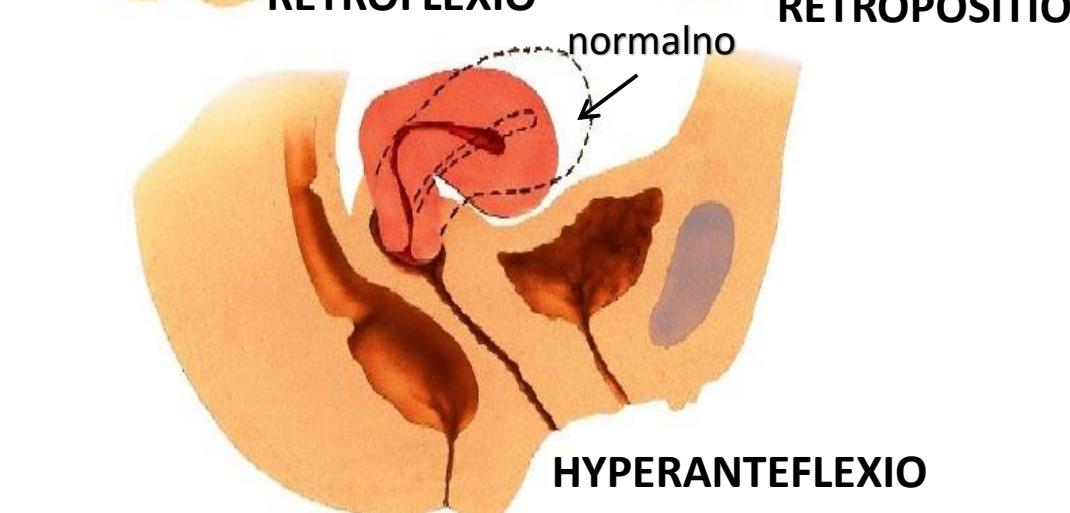
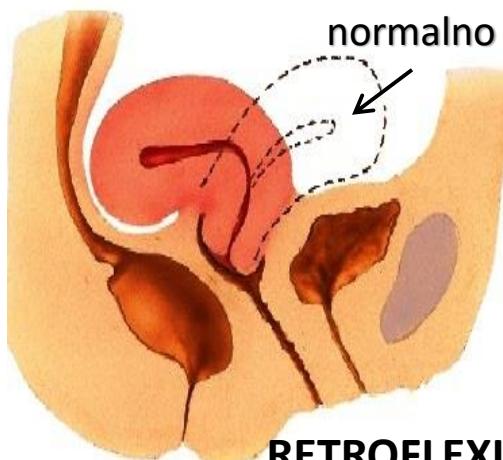
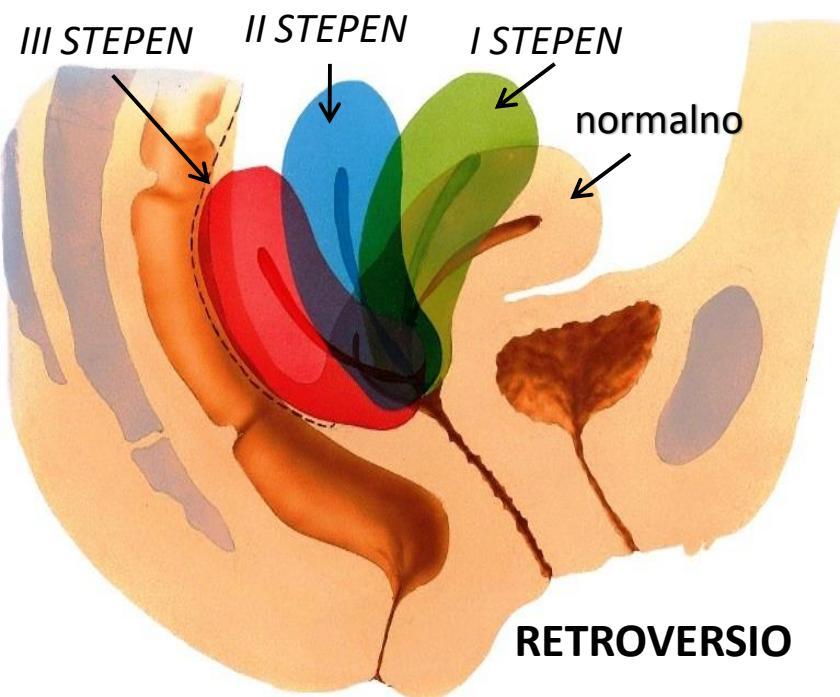
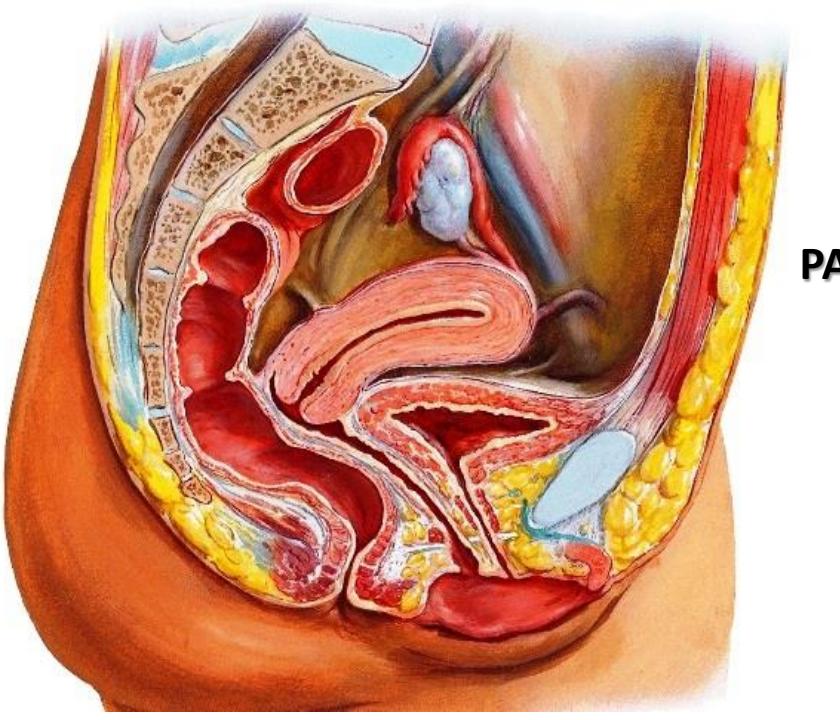
ANTEVERSIO – NAGIB

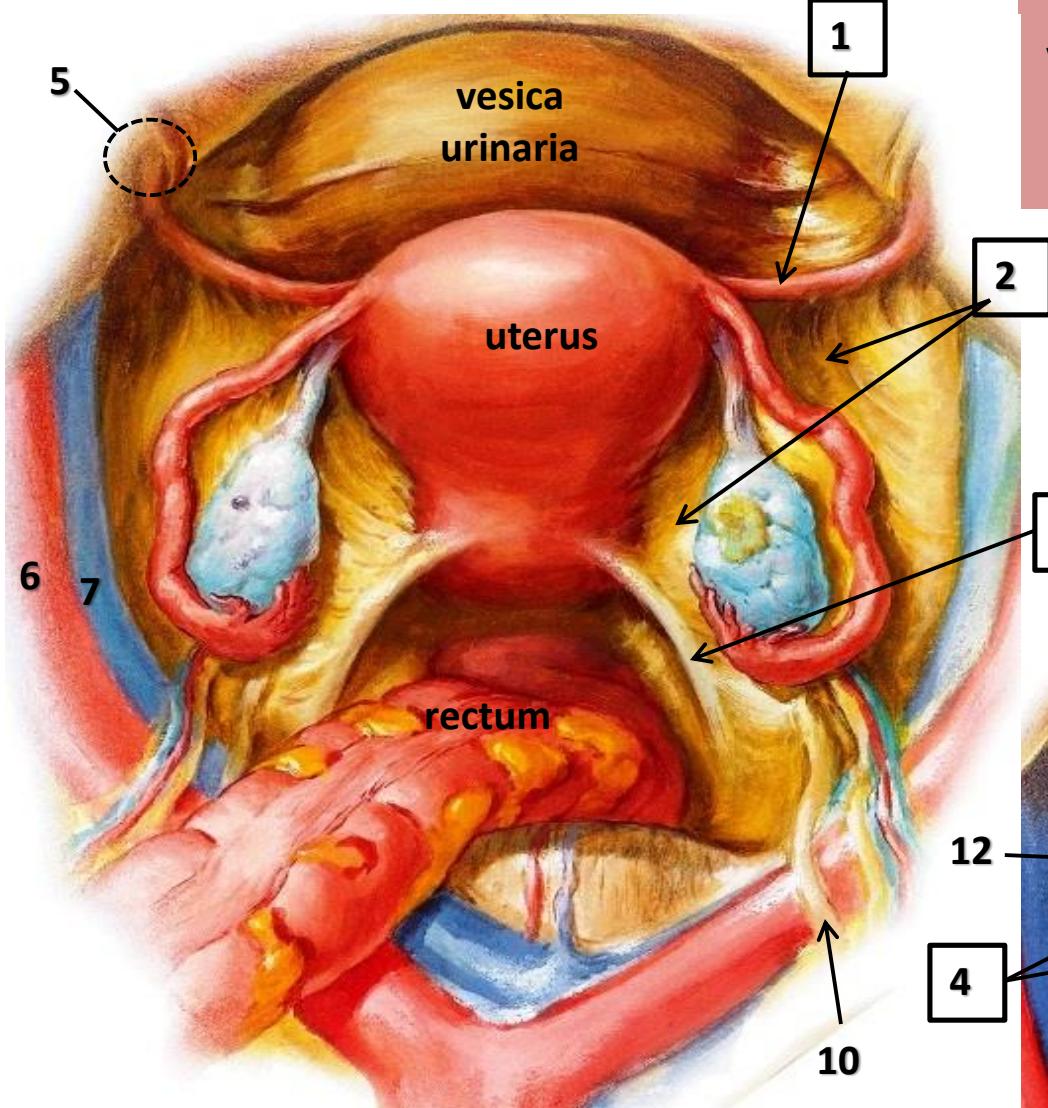
ANTEFLEXIO – PREGIB

NORMALAN POLOŽAJ

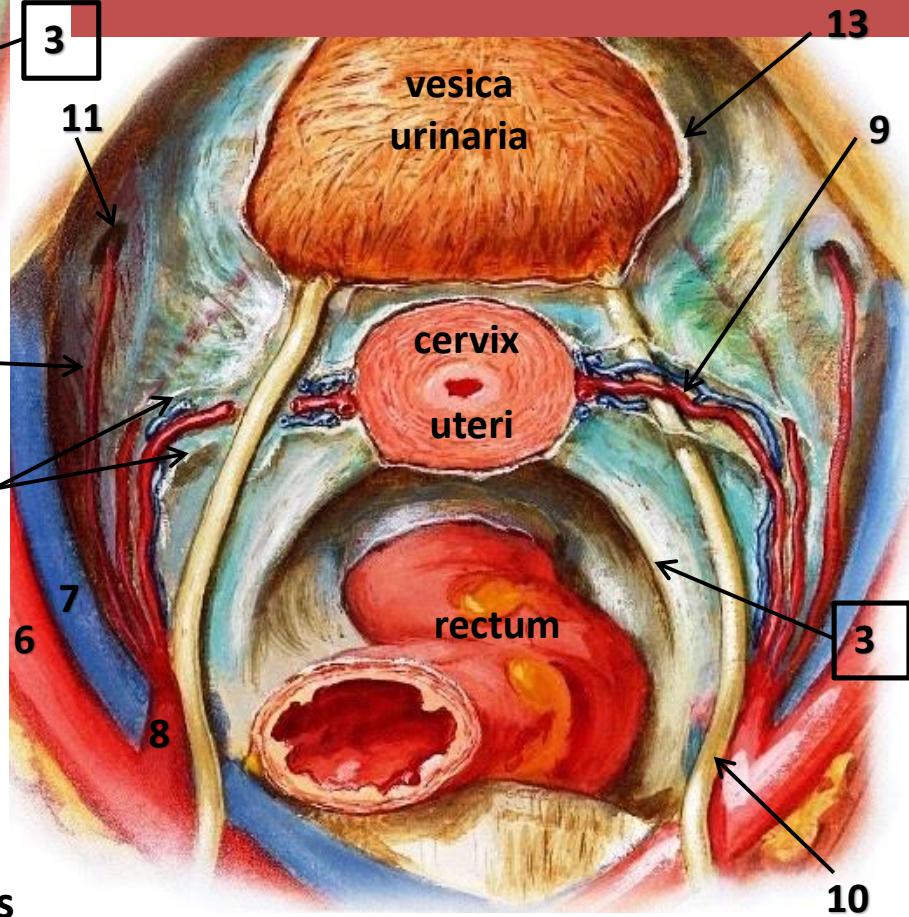
normalno

Veze materice, (kao i najjači dio međice, m.levator ani) omogućavaju normalan položaj; povezuju je sa bešikom, rektumom i karličnim zidovima

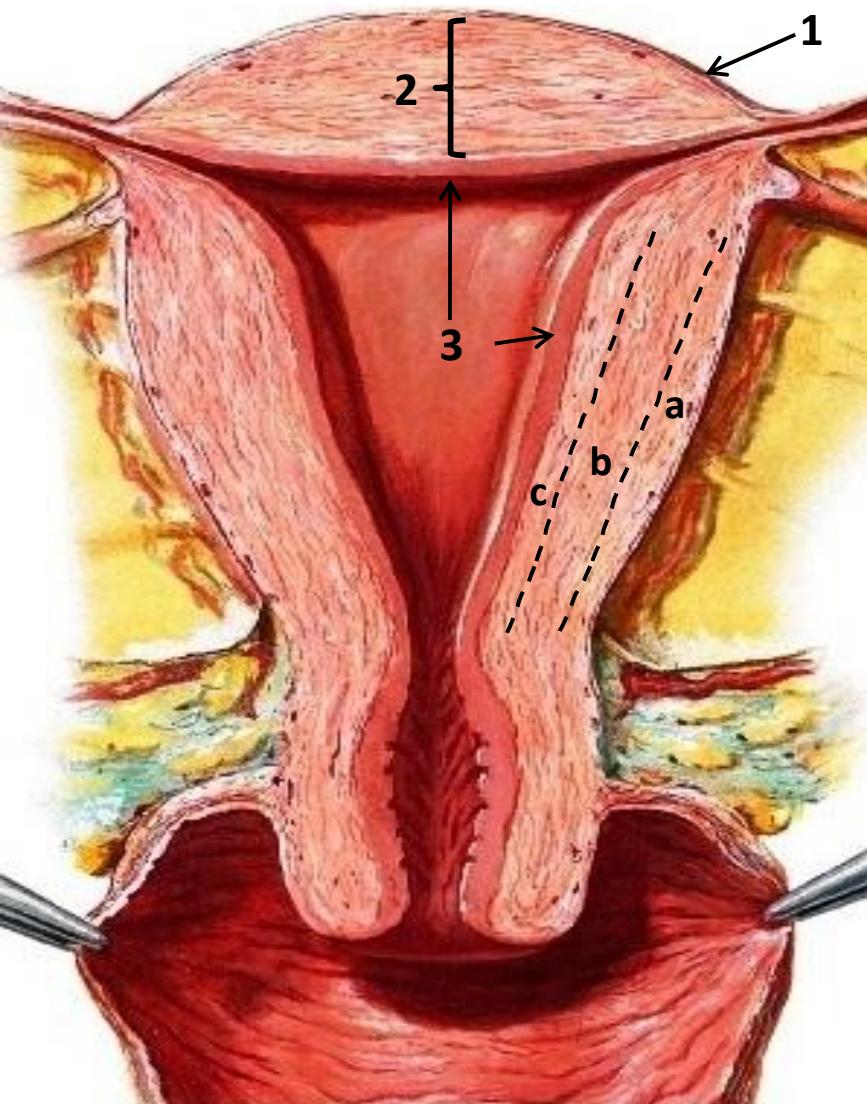
1. Okrugla veza-LIG. TERES UTERI
2. Široka materična veza-LIG. LATUM UTERI
3. Krsno-materična veza-LIG. SACROUTERINUM
4. Posebna-LIG. CARDINALE UTERI

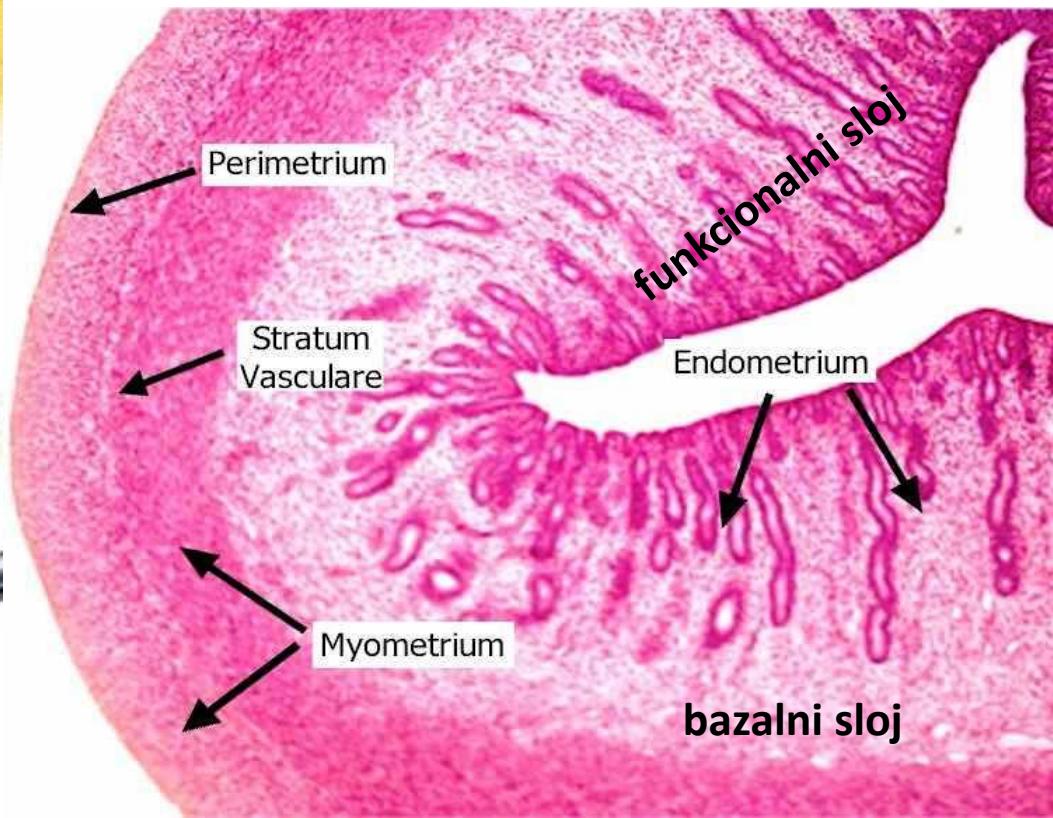
5. Anulus inguinalisprofundus	10. Ureter
6. A. iliaca externa	11. Canalis obturatorius
7. V. iliaca externa	12. A. obturatoria
8. A. iliaca interna	13. Fascia pelvis visceralis
9. A. et V. uterina	

UTERUS

- GRAĐA -

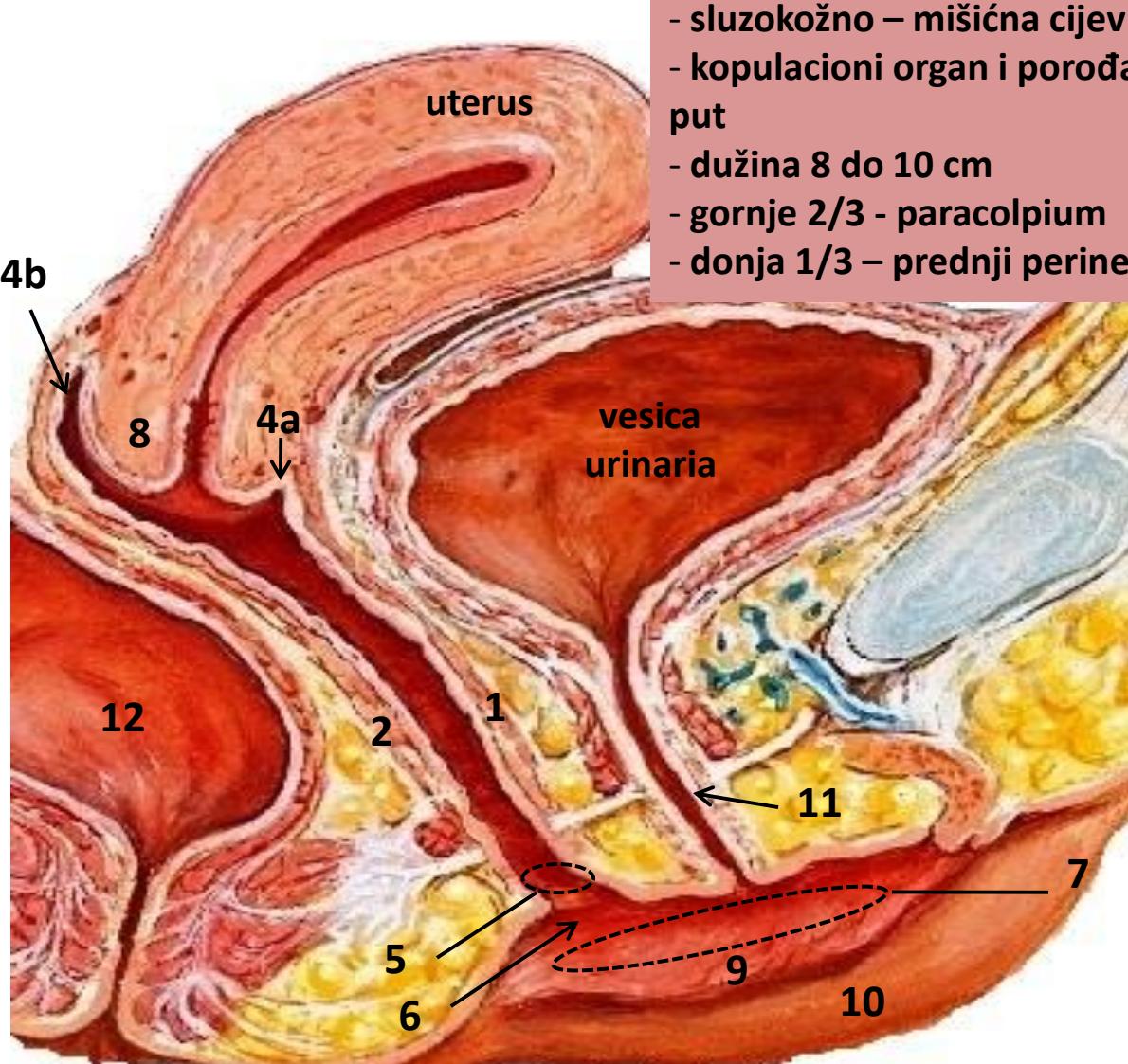
1. PERIMETRIUM – TUNICA SEROSA
2. MYOMETRIUM – TUNICA MUSCULARIS
  - a. Stratum subserosum
  - b. Stratum vasculosum (lig. viva uteri)
  - c. Stratum submucosum
3. ENDOMETRIUM – TUNICA MUCOSA
  - Cilindrični epitelj sa trepljama
  - glandulae uterinae
  - 2 sloja: bazalni sloj i funkcionalni sloj

VAGINA je kopulacioni organ i porođajni put žene.

- Pruža se od vrata materice, koso naniže i naprijed, do spoljašnjih polnih organa, odnosno do prijedorova vagine, gdje se završava otv orom - ostium vagine.

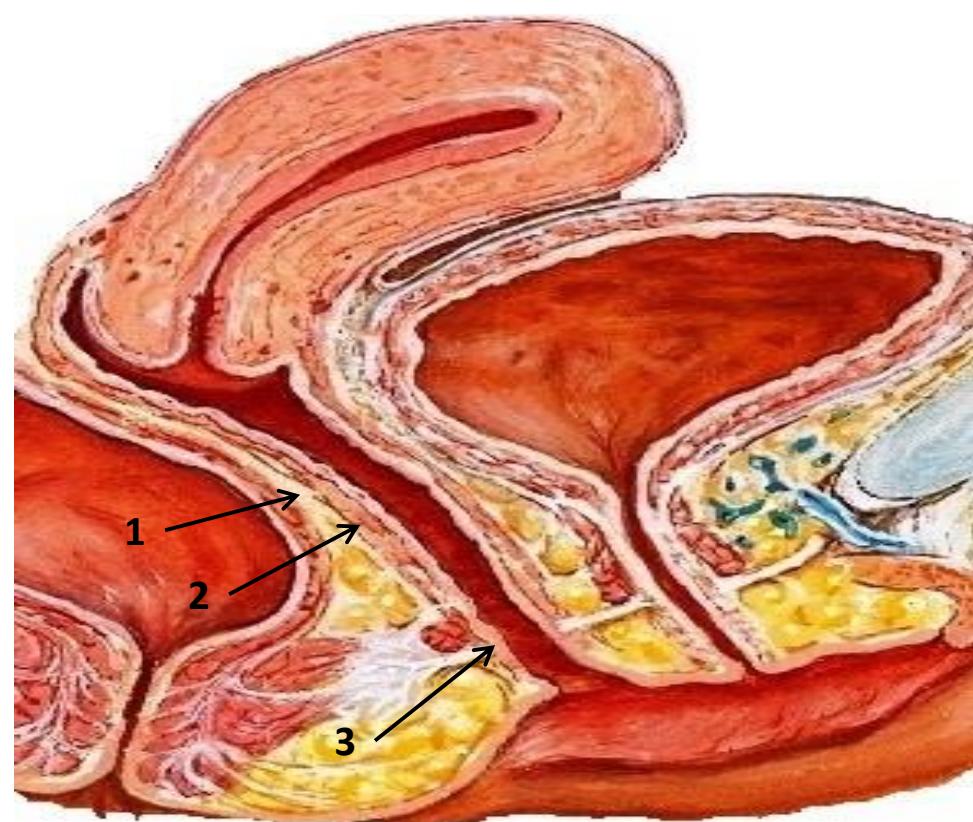
- Osovina vagine sa osovinom materice zaklapa ugao od oko 90 stepeni, a sa horizontalnom ravni ugao od oko 70 stepeni.

- sluzokožno – mišićna cijev
- kopulacioni organ i porođajni put
- dužina 8 do 10 cm
- gornje 2/3 - paracolpium
- donja 1/3 – prednji perineum

1. Prijednji zid-Paries anterior 7.5 cm
2. Zadnji zid- Paries posterior 9 cm
3. Bočne ivice-Margo lateralis
4. Fornix vaginae
  - a. Pars anterior
  - b. Pars posterior
  - c. Partes laterales
5. Ostium vaginae
6. Hymen
7. Vestibulum vaginae
8. Pars vaginalis cervicis
9. Labium minus pudendi
10. Labium majus pudendi
11. Urethra
12. Rectum

VAGINA - GRAĐA -

1. Vezivni sloj- TUNICA ADVENTITIA

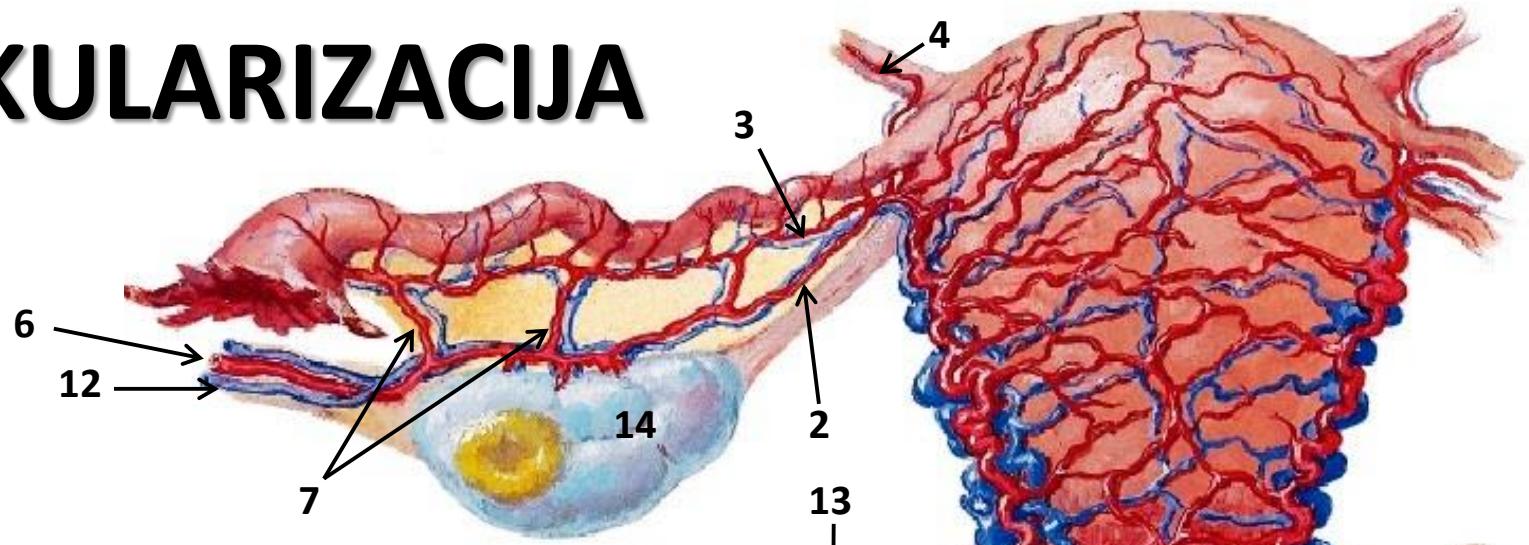
2. Mišićni sloj-TUNICA MUSCULARIS

- a. Stratum longitudinale
- b. Stratum circulare

3. Sluzokoža-TUNICA MUCOSA

- Pločastoslojeviti epitel bez orožavanja
- Nema žljezde
- U donje 2/3- rugae
- Columna rugarum anterior
- Columna rugarum posterior

VASKULARIZACIJA

1. A. uterina
2. R. ovaricus a. uterinae
3. R. tubarius a. uterinae
4. R. ligamenti teretis a. uterinae
5. Rami vaginales a. uterinae
6. A. ovarica
7. Rami tubarii a. ovaricae
8. A. vaginalis
9. A. pudenda interna
10. A. perinealis
11. V. uterina
12. V. ovarica
13. Ureter
14. Ovarium

